

Samsun Tarımında Yeni Ufuklar

SAMTİM

Ekim 2015

Sayı : 51

ISSN : 1305-7588

**Tarım Büyüdü
Türkiye Büyüdü**

**Tarımda Birçok
Yeniliğe İmza Attık**

**Bakanlığımızda
Devir Teslim Töreni**

**Yıllara Göre Yem Bitkileri
Ekiliş Alanları,
Kaba Yem Üretimi**

Türkiye'nin Tıbbi Bitki Durumu

**Fındıkta Aflatoksin
Tehlikesine Dikkat**

Samsun Tarım Fuarı

Ülkemizde bir yılda

israf

edilen ekmekle

**500 km yol
yapılabilir**

www.ekmekisrafetme.com

Samsun İl Gıda Tarım ve Hayvancılık
Müdürlüğü Adına
SAHİBİ

Kadir GÜVEN
İl Müdürü

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Erol BAŞ

YAYIN KURULU
Erol BAŞ
Lale BAYKAL
Gürsel BALCI
Fuat COŞKUN
Bekir KARAOSMANOĞLU
İcabi ÇAĞAN
Orhan ŞANLI
Sema GÜLTEN
İsa SEZGİN
Arzu KARACA AYTAÇ
Ahmet ŞENOĞLU
Serpil GÜL

FOTOĞRAFLAR
Recep YAPINCAK

YÖNETİM YERİ ADRESİ

Samsun İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Kılıçdede Mah. Abdülhakhamit Cad.
No: 7 - 55060 İlkadım / SAMSUN

TELEFON

0362 231 37 00 / 270

FAKS

0362 233 21 63

E-MAİL

ktv@samsuntarim.gov.tr

WEB

http://www.samsun.tarim.gov.tr

TASARIM - BASKI - CİLT

Hacıbey Ceylandag - 0362 431 1 444 - Sn: 16281
Pazar Mh. Necati Efendi Sk. No:47 İlkadım/SAMSUN

ISSN: 130-7588

Samsun İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Yayını olan SAMTİM Dergisi
Yayın Süreli Yayındır.

İÇİNDEKİLER

Tarım Büyüdü Türkiye Büyüdü.....	3
Tarımda Birçok Yeniliğe İmza Atıldı.....	4
Bakanlığımızda Devir Teslim Töreni	9
Yıllara Göre Yem Bitkileri Ekiliş Alanları, Kaba Yem Üretimi	10
Türkiye'nin Tıbbi Bitki Durumu	16
Fındıkta Aflatoksin Tehlikesine Dikkat	20
Samsun Tarım Fuarı	22
İlimizden Haberler.....	25

samsun.tarim.gov.tr

Milli ekonominin temeli ziraattır. Bunun içindir ki tarımda kalkınmaya büyük önem vermekteyiz. Köylere kadar yayılacak programlı ve pratik çalışmalar bu amaca ulaşmayı kolaylaştıracaktır.

Değerli Okuyucular;

Başta milletimiz olmak üzere tüm İslam âleminin geçmiş Kurban Bayramını tebrik ediyor, bu vesileyle çiftçilerimizin, sektörümüzün tüm paydaşlarının, birlikte çalıştığımız mesai arkadaşlarımızın ve ailelerinin kurban bayramlarını kutluyor, saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Tarım ve hayvancılıkta yoğun bir çalışma sezonunun ardından hemen hemen bütün tarım ürünlerinde hasat dönemini tamamladık. Bafra ve Çarşamba Ovaları, büyük ve küçük sulama projeleri, barajları, göletleri, elver işli iklimi ve sulanabilir arazi potansiyeliyle tarımsal altyapısı güçlü olan ilimiz birçok üründe Türkiye ortalamasının üzerinde bir üretim miktarına sahiptir.

Fındık üretiminde Türkiye sıralamasında üçüncü olan ilimiz, Çeltik de üçüncülüğü göğüslemekte olup, endüstriyel bitkilerden Soya ve Tütün üretiminde de aynı şekilde Türkiye üçüncüsü olma özelliğini korumaktadır. Kışlık sebze üretiminde Konya'nın ardından 2. sırada yer almakta olan Samsun İli, Meyve üretiminde de (fındık başta olmak üzere) Türkiye üretiminin % 16'sı gibi önemli bir payla ülke ekonomisine katkı sağlamaktadır. Organik ve iyi tarım gibi yeni trendlere açık üretici profili ile Samsun, sadece bitkisel üretim alanında değil; balıkçılık, tavukçuluk, arıcılık, büyük ve küçükbaş hayvancılık konularında da kayda değer rakamlar ortaya koymaktadır.

Siz değerli Samsunlulara Bakanlığımızca verilen tarımsal destek, 2002 yılından bu yana 9 kat artırılarak; 2002'de sadece 23 milyon TL iken, 2014 yılında bu rakam 216 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Yine, ilimiz bazında verilen prim desteklerinde de tam 29 kat artış sağlanmış olup; 2002'de 808 bin TL olan söz konusu destekler, 2014'de 24 milyon TL'ye ulaşmış ve bu dönemde ilimize toplamda 171 milyon TL prim desteği verilmiştir. İlimizde ürün işleme- pazarlama entegrasyonuna dönük faaliyetlerin sürdürülmesine ve tabi bu konudaki çalışmaların sergilendiği, ilgili grupların yakınlaştığı, köprülerin kurulduğu fuarcılık faaliyetlerini oldukça önemsiyoruz.

16-20 Eylül tarihleri arasında SAMSUN TARIM HAYVANCILIK VE TEKNOLOJİLERİ FUARINI gerçekleştirdik. İlimize Tarım, Turizm ve Tanıtım açısından önemli katkılar sağlamasını beklediğimiz Tarım Fuarı üretici ve tüketiciyi bir araya getirmekte ve sektördeki tüm paydaşlarını buluşturmaktadır.

Orta Karadeniz ve Bölgenin cazibe merkezi olan ilimizde bu yıl Valilik, Büyükşehir Belediyesi, OKA, Ticaret Borsası ve Odası gibi kuruluşların katkı ve destekleri sayesinde modern bir Fuar ve Kongre Merkezinde daha geniş bir alanda, daha çok katılımcıya hitap edebilecek altyapıdaki Fuarımızın; Bakanlık katkılarıyla ve profesyonel biçimde, çok daha donanımlı ve her türlü ihtiyaca cevap verir nitelikte hazırlanmış olması da bizleri ayrıca memnun etti.

Tarıma dayalı sanayinin gelişmesi bu ürünlerde dışa bağımlılığı azaltacağı gibi, yüksek katma değer sağlamak suretiyle ülke ekonomisine olumlu yansıtacak ve önümüzdeki yıllarda uluslararası pazarda rekabet edebilirliğimizi artıracaktır.

Ülkemizin değişen ve gelişen yüzü tarımda daha ileri teknolojilerle çiftçimizin yüzünü güldürmek için azimle ve kararlılıkla çalışmalarımıza devam edeceğiz. Bu dileklerle saygı ve selamlarımı sunuyorum.

Kadir GÜVEN
İl Müdürü

TARIM BÜYÜDÜ TÜRKİYE BÜYÜDÜ...

Hepimizin bildiği gibi ülkemizdeki son dönem gelişmeleri gereği, üst kademelerde bazı geçici değişikliklere gidildi. Bu bağlamda, uzun seneler birlikte çalışma fırsatı bulduğumuz Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanımız Sn. Mehdi EKER de geçtiğimiz günlerde yerini Sn. Kutbettin ARZU'ya devretmiştir.

Geçici de olsa değişikliğin hayırlı uğurlu olması yönündeki temennilerimizi belirtirken; (2005-2015 arasında) yaklaşık 10 yıl aralıksız görev yaparak, Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en uzun süre görev yapan tarım bakanı olma unvanını elinde bulunduran Sn. EKER'in de büyük kısmında iş başında olduğu 2002- 2015 arası dönemde yapılanları hatırlayalım istedik. Rakamlar çok çarpıcı olup, dilerseniz Samsun İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürümüz Sn. Kadir GÜVEN'in bu yöndeki açıklamalarına kulak verelim:

Tarımda Avrupa'nın En Büyüğü Olduk. Bakanlığımız olarak, son dönem (2002-2015) kuşkusuz Türk tarımında büyük atılımlar gerçekleştirdiğimiz bir dönem oldu. Öyle ki son 12 yılın 9'unda büyüyen tarım sektörümüz, son yarım yüzyılın da en istikrarlı dönemine ulaştı diyebiliriz.

2002 yılında 36,1 milyar TL olarak devraldığımız tarımsal milli gelirimizi, 2014 yılında 125 milyar TL'ye ulaştırdık. Tarım ürünlerimiz dünya pazarlarında aranan ve bulunabilen marka ürünler arasına girdiği gibi, tarımsal ihracatımız 4 kattan fazla artarak 18 milyar dolara ulaştı. Türkiye, 78 milyon insanımızla birlikte 35 milyon turist ve

son yıllarda insani sorumluluğumuz gereği ağırladığımız 2 milyon mültecinin de gıda ihtiyacını karşılamakla kalmayıp, üstelik 190 ülkeye 1707 çeşit tarımsal ürün ihraç eden ülke konumuna geldi. Ülkemiz tarımsal hâsıla bakımından 2002 yılında Avrupa'da 4. Sıradayken, 2005 yılından itibaren 1. Sıraya yükseldi.

Tarımda Faizsiz Kredi Dönemine Geçtik

Bütün bunları yapabilmek içinse öncelikle çiftçinin elini rahatlatmak, çiftçimizi yüksek faiz yükü altında ezdirmemek gerekiyordu. Bu amaçla ilk iş olarak; 2002 yılında % 59 olan tarımsal kredi faiz oranlarını, sıfır ile % 8,25 aralığına düşürdük. Hayvancılık, sulama, sertifikalı tohumluk üretiminde faizsiz finansman dönemi başlattık, kredi faizlerini sıfırladık.

Sonuç olarak, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından kullanılan kredi miktarının sadece Samsun'da; 2002 yılında 16,6 milyon TL iken, 2014 yılında 383 milyon TL olduğunu (dolayısıyla 23 kat artış) görebiliyoruz. Tarımsal kredi kullanımındaki artışa ilaveten, çiftçimizin geri ödeme gücünde de fark edilir bir değişim gözlemlemek mümkün.

Yine Samsun'da, çiftçi tarafından kullanılan tarımsal kredilerin geri dönüş oranına baktığımızda; Ziraat Bankasına 2002'de % 48,3 geri dönüş olurken, 2014'de bu rakamın % 99'a kadar çıktığını görüyoruz. Tarım Kredi Kooperatiflerine de keza aynı biçimde % 100'e yakın bir geri dönüşü son dönemde gözlemlemek mümkün.

Bakanlığımızın bu son dönemi tarımsal yenilikler açısından da oldukça verimli olmuştur, işte o 'ilk'lerden bazıları;

2015: Tarım Sektör Entegre Yönetim Bilgi Sistemini (TARSEY) ile Ülkesel Tarım Envanteri Takip Sistemlerini (ÜTES) kurduk. Süs Bitkileri ve Tıbbi Aromatik Bitkileri iyi tarım uygulamaları kapsamında destekleme kapsamına, Yağlık Ayçiçeğini de sözleşmeli üretim desteğine aldık. Yine hayvancılık faaliyetleri arasındaki (burada detaylara giremeyeceğimiz) pek çok kalemde koruma desteği vererek, hayvan gen kaynaklarına yönelik destek yanında ve pek çok hayvanı yine destekleme kapsamına dâhil ettik.

2014: Tarım arazilerinde, verimliliği azaltan miras yoluyla bölünmeye son verdik. Dünyanın en büyük Geofit Bahçesinin yapımına başladık. Aspir ve Kanola gibi endüstriyel önem arz eden bitkilerde alım garantili sözleşmeli üretime destek sağlarken, sertifikalı sürü yöneticisi (çoban) istihdamı sağladık. Kalkınma bölgelerinde ahır ve ağılların modernizasyonu ve inşasına % 50; yüksek verimli damızlık materyal alımına da % 80 hibe desteği başlattık. Denizlerin Terk Edilmiş Av Araçlarından Temizlenmesi Projesini başlatıp, meyve sularında ilave şeker kullanımını yasakladık. Yine düşük faizli kredi kapsamına alınan ürünler ve sübvansiyonlu kredi kapsamına alınan kuruluşlar oldu.

2013: Et ve Süt Genel Müdürlüğümüzü kurduk, ekmekte ve pek çok gıdada katkı maddelerini ve tabii işlenmiş et ürünlerinde kanatlı eti ile kırmızı etin karıştırılması uygulamasını kaldırdık. Takviye edici gıdaların üretimi ve satışına yönelik düzenlemeleri yaptık, gıdalarda tuz kullanımı oranlarına da düzenlemeler getirdik.

Ekmek israfı kampanyası başlattık. Damızlık kanatlı ve su ürünleri yetiştiriciliklerini sıfır faizli tarımsal kredi kapsamına aldık, çok yıllık yem bitkilerini düşük faizli kredi kapsamına aldık. TMO alımlarında randevulu alım sistemine geçildi, Tarım İşletmeleri Kayıt Sistemi'ni kurduk, Tarım Bilgi Sistemi kurulum çalışmalarıyla Gönüllü Ofis Dostu Projesi'ni başlattık. Uluslararası standartlarda Milli Botanik Bahçesinin temeli atıldı.

2012: Sağlıksız gıda üreten, taklit ve taşıyıcı yapan firmaları kamuoyuna ifşa etmeye başladık. Ekmekte yüksek kepek, düşük tuz düzenlemeleri yaparak, ekmek satışı yapılan her noktada kepekli ekmeğin de bulundurulmasını zorunlu kıldık. AOÇ ile Türkiye'nin ilk yerli yoğurt mayasını geliştirdik, üretimine başladık. Ülke çapında Okul Sütü Programını, güvenilir gıda amaçlı soğutulmuş çiğ süte yüksek prim ödemesi uygulamasını başlattık. Meyvecilik havzalarını belirledik, ürün haritaları oluşturduk. Sertifikalı tohumda tarımsal kredi faiz oranlarını sıfırladık, traktör alımını düşük faizli kapsamına aldık. Tarım Parselleri Bilgi Sistemini kurduk, gönüllü olarak balıkçılıktan çıkacak gemileri destek kapsamına aldık.

2011: Tarımsal kredi cari faiz oranlarını 0- 7,5 aralığına düşürdük, besi desteği vermeye başladık. Tarım ve Köy İşleri Bakanlığımızı; Gıda Tarım ve hayvancılık Bakanlığı adıyla yeniden yapılandırırken, merkez teşkilatını yeni ve modern bir hizmet binasına taşındık. EXPO 2016 Antalya ile EXPO bayrağını ülkemize getirdik. Tarım Müzesi kuruluş çalışmalarını başlattık,

TMO alımlarında kaliteye dayalı alım sistemine geçtik. IPARD kapsamında, AB Kırsal kalkınma Desteklerini yatırımcılarla buluşturduk. Hayvancılık Biyoteknoloji

Merkezi, Yumurta Tavuğu geliştirme Merkezi ve Enerji Tarımı Araştırma Merkezlerini kurduk.

2010: Tarımda gündelik bakıstan, stratejik planlamaya geçildi, Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modelini oluşturduk. Prim destekleri havza bazlı yapılmaya başlandı. Dünyanın 3. Büyük Tohum Gen Bankasını kurduk, Ulusal Gıda Referans Laboratuvarını hizmete açtık. Kuraklık Test Merkezi ile Tıbbi Aromatik Bitkiler Merkezini kurduk. Trakya'nın şap hastalığından arı olma statüsünü kazandırdık, Veteriner Sıfır Kontrol Noktaları açtık. GAP ve DAP kapsamında büyükbaş hayvancılık yatırımlarını desteklemeye ve yatırımlarda faizsiz, 7 yıl vadeli kredi uygulaması ile % 50 ile 60 indirimli biyogüvenlik kredisi uygulamasına başladık.

Fındıkta alan bazlı gelir desteği ve alternatif ürün desteğini, Ardahan- Kars- Artvin Kalkınma Projesini başlattık. Web- Tarım Tv'nin yayınına başladık. Tarımsal İşletme Kayıt Sistemini oluşturduk, biyolojik- biyoteknik mücadeleyi destek kapsamına aldık.

2009: "174 Alo Gıda" hattını kurduk. Sütte fiyat düzenlemesi için destek verdik, çiğ sütün süt tozu olarak değerlendirilmesini destek kapsamına aldık. Küçükbaş hayvancılığı teşvik amacıyla, bu alandaki desteği artırdık. Ulusal Süt Kayıt Sistemi ve Damızlık Koyun Keçi Kayıt Sistemini kurduk. Reçeteli Zirai İlaç uygulaması ile Sertifikalı Tarımsal Danışmanlık uygulamalarını başlattık, işletme başına tarımsal yayım ve danışmanlık desteği verdik. Tütüne alternatif ürün desteği, iyi tarım- örtü altı iyi tarım uygulamaları desteği verilmeye başlandı. Ürün Konseyleri kuruldu. İzmir'de Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi kurduk. TMO alımlarında AB standartları modeline geçildi.

2008: Çiftlik Muhasebe Veri Ağı oluşturuldu. Sertifikalı tohum üreticilerine destek, hayvan başına destek uygulamaları başladı. Baklagilleri prim desteği kapsamına aldık, damızlık düvede % 60 faiz indirimli kredi ile GAP Eylem Planı dâhilinde drenaj- toplulaştırma

çalışmalarına hız kazandırdık. Arıcılık Kayıt Sistemi ile Diyarbakır- Batman- Siirt Kalkınma Projelerini başlattık.

2007: Tarım Sektörüne yönelik Ortak Akıl Toplantıları başlattık. Tarımsal Yatırımcı Danışma Ofisi (TARYAT) kurduk. Kurumsal- sektörel derinlik analizi uygulaması ile bitki koruma ürünleri için Bayilik Sınav Sistemini getirdik. DOKAP Projesini başlattık. Su Ürünleri Bilgi Sistemi ile Gıda Güvenliği Bilgi Sistemini kurduk. Kuraklıktan zarar gören çiftçilerin desteklenmesi yanında, özel sektör- üniversite- STK'lar için AR-GE desteği vermeye başladık. Makine- ekipman- yağmurlama sulama yatırımlarına % 50 hibe desteği başlattık, tarım arazilerinde bölünmez parsel büyüklüğü belirleyerek parçalanmasının önüne geçilmesine başlandı.

2006: Tarım Kanunu yayınlandı. Devlet Destekli Tarım Sigortası uygulaması başlattık. Damla ve yağmurlama sulama sistemleri yatırımlarına faizsiz 5 yıl vadeli kredi uygulaması ile kırsal kalkınma yatırımlarına % 50 hibe desteği başlattık.

Küçükbaş hayvancılık destek kapsamına alındı, tüm hayvansal yetiştiricilikte % 60 faiz indirimli kredi uygulaması başlattık. İpek böcekçiliği ve tiftik üretimini destekledik. Aspiri prim desteği kapsamına aldık. Sünede (daha önce havadan yapılan ilaçlamalarda) yerden ilaçlamaya geçildi, biyolojik mücadele başlattık. Akredite Veteriner Hekimlik uygulamasını başlattık. ÇATAK Projesi ile çevre amaçlı tarımsal arazilerin korunmasına yönelik destek başlattık.

2005: Hububat ürünlerini prim desteği kapsamına aldık. Gübre desteğini nakit olarak ve doğrudan çiftçiye verme uygulamasına başladık, toprak analizi için ilave destek başlattık. Sertifikalı tohum ve fidan kullanımını destek kapsamına aldık, meyve bahçelerinin yenilenmesine destek verdik. Yerli gen kaynaklarımızı halk elinde koruma altına aldık, aşı desteği verdik. Organik tarım için ilave destek verip, Organik Tarım Bilgi Sistemini

kurduk. Bombus arılarını desteklemeye başladık, patates sigili mağduru üreticiye destek verdik. Alo Ofis Ürün Alım hattını kurduk. TMO'da emanet alım sistemi başlattık.

2003- 2004: Çiftçilerimize mazot desteği vermeye ve hayvansal hastalıklardan ari işletmeleri desteklemeye başladık. Tarımsal Kalkınma Kooperatiflerine faizsiz kredi verdik. Su Ürünleri Yetiştiriciliğini destek kapsamına aldık. Arıcılık ve buzağı desteği verdik. Anadolu Su Havzaları Rehabilitasyon Projesini ve de Balıkçı gemilerine ÖTV'siz akaryakıt verme uygulamasını başlattık.

Ülkemizdeki bu gelişmeler doğrultusunda gelelim Samsun'dan bazı tarımsal rakamlara;

Samsun çiftçisine verilen toplam tarımsal destek; 2002'de 23 milyon TL iken, 20014'de bu rakamı (9 kat) artırarak 216 milyon TL'ye çıkardık. Samsun'da çiftçilerimize; toplam 83,8 milyon TL mazot desteği, toplam 81,3 milyon TL gübre desteği ile 1,4 milyon TL toprak analizi desteği ödedik. Gübre ve mazot fiyatlarındaki artıştan üreticiyi koruduk. Prim ödemelerinin kapsamını genişlettik,

desteğe tabi ürün sayısını 4'ten 17'ye çıkardık. Üretimi planlayıp; desteği, ürünün en uygun yetiştiği bölgelerde ödeme uygulamasını başlattık. Samsun çiftçisine verilen prim desteği ise; 2002'de 808 bin TL iken, 2014'de 24;2 milyon TL'ye çıkmıştır (29 kat). Öncelikli sektör olarak ele aldığımız Hayvancılık Sektöründe ise, yine Samsun çiftçimize; 2002'de 1,6 milyon TL destek verilirken, 2014'de bu rakam 42,5 milyon TL olarak artırılmıştır (27 kat). Yeni başlattığımız Sertifikalı Sürü Yöneticisi Programı kapsamında kurslar düzenlemekle kalmayıp sertifikalı çoban çalıştıran işletmelere yıllık 5 bin TL destek sağladık.

Samsun'da Tarımsal Kooperatiflere verilen kredi desteğine gelince; desteklenen kooperatif sayısı 2002'de 4 iken, 2014'de 32'ye, destekleme miktarı ise 897 bin TL'den, 40,2 milyon TL'ye çıkarılmıştır. Yine, Samsun'da tamamlanan 132 tarımsal sanayi tesisine 25,6 milyon TL hibe desteği ödedik, 919 kişiye istihdam sağladık. 5314 adet yeni makine- ekipmana, 23 milyon TL hibe desteği sağladık. Doğal afetlerin giderilmesi için 70 yıllık bir rüya olan Tarım Sigortaları uygulamasını 2006 yılında başlattık. Türkiye'de 10 bin, Samsun'da 198 tarım danışmanını göreve başlattık. Suni tohumlama çalışmalarına hız verdiğimiz Samsun'umuzda; bu alandaki rakamı **5 kat artırarak** 63 bin 17 (63.017) adede çıkardık. Son 13 yılda Samsun'da; şap, brucella, sığır tüberkülozu, şarbon, koyun- keçi vebası/ çiçeği ile kuduz gibi hastalıklara karşı etkin aşılama programları uyguladık. Büyükbasta, hayvanların tamamını kayıt altına aldık.

HALKIMIZIN GIDA GÜVENLİĞİ ÖNCELİKLİ DEDİMİZ OLDU;

Gıda mevzuatımızı AB gıda mevzuatı ile uyumlu hale getirdik. Halkımızın sağlığını korumak için; ekmekten et

ürünlerine, gıda takviyelerinden katkılara, ambalajdan israf meselesine kadar çok sayıda düzenlemeyi hayata geçirdik. Üretim ve satış noktalarına denetimlerimizi artırdık, 2002’de 17 olan gıda denetçisi sayısını 2014 itibarıyla 147’ye; denetim sayısını ise 760’tan 12 bin 786’ya çıkardık. Halkımızın 24 saat ulaşabileceği 174 ALO GIDA hattını faaliyete geçirdik.

Mera ıslah çalışmalarına da önem verdiğimiz Samsun’da toplam 21 proje çerçevesinde 33 bin 531 (33.531) dekar alanda mera ıslah çalışmalarımızı tamamladık. Sağladığımız desteklerle, kaba yem ihtiyacımızın % 75’ini karşılar hale geldik.

Fındıkta strateji oluşturduk;

Uygulamaya koyduğumuz Yeni Fındık Stratejisi ile; ruhsatlı alanlarda üretim yapan çiftçilerimize “Alan Bazlı Gelir Desteği”, ruhsatsız alanlarda üretim yapan fındık yetiştiricilerimize de alternatif ürüne geçmeleri halinde “Alternatif Ürün Desteği” verdik. Samsun’da son 5 yılda ruhsatlı alanlarda yapılan üretim için toplam 245 milyon TL destek ödedik.

İlle de Eğitim;

Kaliteli, bereketli ve kazançlı bir üretim için çiftçi eğitimlerine önem verdik. Samsun’da 2003- 2014 döneminde, farklı tarımsal konularda 280 adet kurs açtık, 5624 çiftçimizi eğittik. Toplamda 457 bin 715 kitap ve broşürü bilgilendirme amacıyla çiftçilerimize dağıttık.

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kuruldu;

Samsun’umuzun, IPARD programı ile AB tarafından ülkemize sağlanan kırsal kalkınma desteğinden faydalanması sağlandı. Et, süt ve su ürünlerini destekleyen IPARD kapsamında kırsal alandaki pek çok yatırıma da hibe desteği sağlandı. Ekonomi ve istihdama katkı sağlayan program çerçevesinde Tarım ve Kırsal kalkınmayı destekleme Kurumu Samsun İl Koordinatörlüğü kuruldu. Bu kapsamda; toplam yatırım tutarı 190,7 milyon TL olan ve yaklaşık 107;6 milyon TL hibe sağlanan 669 adet proje ile sözleşme imzalandı.

Çevre Amaçlı Tarımsal Arazilerin Korunması (ÇATAK) Projesi;

2006 yılında başlatılan ve tarımın neden olduğu çevre sorunları ile mücadele edilmesini amaçlayan ÇATAK Projesine 2010 yılında dâhil olan Samsun’da; üretirken çevreye saygılı, doğal dengeyi gözetken ve yanlış tarımsal uygulamaların neden olduğu sorunların çözümünü esas alan projeleri uygulayan üreticilere destek sağladık. Bu kapsamda Samsun’da bu güne kadar toplam 18,6 milyon TL destek ödedik.

TİGEM’in ürettiği kaliteli tohumluk ve damızlıkları üreticimize ulaştırdık;

Son 13 yılda; 52 bin 67 (52.067) ton hububat ve 483 ton yem bitkisi tohumu dağıttık. Hayvan yetiştiricilerine bin 17 (1.017) baş damızlık sığır ve bin 286 baş damızlık koyun tahsis ettik. Sertifikalı tohumluk kullanımını

yaygınlaştırmak ve tohumluğa kolay ulaşım sağlamak amacıyla Samsun'da 7 adet TİGEM Bayisi oluşturduk. Gelecek işletmesini 2004 yılında özel sektör yatırımlarına açmamızın ardından kiracı firma tarafından yapılan 52 milyon TL yatırım ve teknolojik yenilenmeler neticesinde verim ve üretimde önemli artışlar sağlanmıştır.

TMO alımları arttı;

Toprak Mahsulleri Ofisi ile Samsun'da son 13 yılda, 75 bin 878 (75.878) ton hububat alımı yaptık ve karşılığında çiftçilerimize 33 milyon TL ödedik. TMO ile 2006- 2007- 2008 alım sezonlarında toplam 79 bin 490 (79.490) ton haşhaş kapsülü alımı karşılığında 2 milyon TL öderken, 13 yılda da bin 23 (1.023) ton haşhaş kapsülü karşılığı toplamda 2 milyon TL ödedik. Hem bedelleri kısa sürede çiftçilerimizin hesaplarına yatırarak bekletme yoluyla mağdur etmedik, hem de randevulu alım sistemi uygulaması ile günlerce sıra beklemelerinin önüne geçtik.

Arazi toplulaştırma çalışmalarına hız verdik;

Samsun'da parçalı arazileri birleştirmek, üretim

girdilerini azaltıp üretici gelirlerini artırmak amacıyla Arazi Toplulaştırma çalışmalarına önem verdik. Yaklaşık 6 milyon TL kaynak kullandığımız 19 bin hektar alanda toplulaştırma çalışmalarını bitirerek parçalı arazileri birleştirdik, 18 bin hektar alanda ise çalışmalarımız devam ediyor. Arazi toplulaştırması ile birlikte tarla içi drenaj, yol ve toprak ıslahı gibi çalışmaları kapsayan tarla içi geliştirme hizmetlerine ağırlık verdik.

Sertifikalı fidan ve tohum kullanımını destekledik;

Sertifikalı tohum ve fide/ fidan kullanımını 2005 yılında, sertifikalı tohumluk üretimini de 2008 yılından bu yana destek kapsamına aldık. Samsun'da 2005- 2015 döneminde; sertifikalı tohumluk kullanan çiftçilerimize toplam 5,7 milyon TL destek ödemesi gerçekleştirdik. Sertifikalı tohumluk üretiminde ise 2008 yılından bu yana 81 bin TL destek verdik.

Geri dönüş üretimde artış olarak gerçekleşti;

Bütün bu destek, teşvik ve çabalarımız iyi niyetle yapılan her şey gibi çok şükür ki karşılığını buldu. Türkiye tarımda Avrupa birincisi olduğu gibi, Samsun'da da birçok üründe üretim artışı sağlandı. Tüm tarla ürünlerinde 2002'ye oranla toplamda % 42 oranında artış yaşanırken, ürün bazında en belirgin artışlara baktığımızda; % 1.417 (bin dört yüz on yedi) gibi çok yüksek bir seviyedeki artışla Karnabaharda gözlemlendi. Bunu sırasıyla; % 171 artışla Çeltik, % 102 oranındaki artışla Ayçiçeği, % 52 artışla Patlıcan, % 44 ile Biber, % 43 ile Ispanak, % 18 ile Fındık, % 16 ile Lahana ve % 12 ile Fasulye takip etti.

Hayvansal üretimde ise aynı dönemde (2002- 2014); kültür ırklarında (hayvan baş sayısı olarak) % 104, keçide (yine hayvan baş sayısı olarak) % 58 ve tabi süt üretiminde (ton) % 44 artış meydana geldi (Kaynak: TÜİK).

YENİ BAKANIMIZ KUTBETTİN ARZU

BAKANLIĞIMIZDA DEVİR TESLİM TÖRENİ YAPILDI

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı görevine atanan Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakan Yardımcısı Kutbettin Arzu, görevi Mehmet Mehdi Eker 'den devraldı. Yeni kabinenin açıklanmasının ardından Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nda devir teslim töreni gerçekleştirildi. Bakanlık üst düzey bürokratlarının da yer aldığı törende konuşma yapan Mehdi Eker, görevi devrettiği Kutbettin Arzu'nun yeni görevinde güzel hizmetlere imza atacağına inandığını belirterek, başarılar diledi.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Kutbettin Arzu, Görevi devraldıktan sonra bakanlık bürokratlarıyla ilk toplantısını gerçekleştirdi.

Hızla yeni çalışmalarına başlayan Bakanımız, Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Günhan Ulusoy ve beraberindeki heyeti makamında kabul etti. Ulusoy, Türkiye'nin bu sene hububat üretiminde rekor üretim gerçekleştirdiğini

belirterek, önümüzdeki yıllarda da üretimin artarak devam etmesini diledi. Türkiye'nin son üç yıldır dünya un ihracatında lider konumda olduğunu hatırlatan Ulusoy, dört kıtaya un ihracatı gerçekleştirdiklerini kaydetti.

Sektörün taleplerini dinleyen Bakan Arzu, sivil toplum kuruluşlarının özverili ve meşakkatli bir iş yaptıklarını belirterek, sektöre şimdiye kadar verilen desteğin artarak devam edeceğini söyledi. Üretimin bir fiil içerisinde olduklarını kaydeden Bakan Arzu, "Bakanlık olarak araştırma enstitülerimizle işbirliği yaparak yeni çeşit geliştirmede beraber çalışabiliriz. Sizlerle her türlü işbirliğine hazırız. Ortak hedefimiz Türkiye vatandaşlarının refah seviyesinin yükseltilmesidir" dedi.

Bakan Arzu, sertifikalı tohum kullanımı konusunda çiftçilerin daha fazla bilinçlendirilmesi gerektiğini de sözlerine ekledi.

YILLARA GÖRE YEM BİTKİLERİ EKİLİŞ ALANLARI, KABA YEM ÜRETİMİ, TOHUM İTHALATI VE İHRACATI

Fatih ALAY, Kadir İSPİRLİ, Necda ÇANKAYA / Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü, Samsun

1. GİRİŞ

Yem bitkileri yetiştiriciliği hayvan varlığımızın kaba yem ihtiyacını karşılamada önemli bir role sahiptir. Çayır ve meralarımız; aşırı ve erken otlatma, geç otlatma, bakımlarının yapılmaması gibi nedenlerle önemli ölçüde tahrip olmuştur. Bununla birlikte son zamanlarda entansif ve yarı entansif tarıma daha fazla uyum gösteren melez ve kültür hayvanlarımızın sayısında da yerli ırklara kıyasla önemli artışlar meydana gelmiştir.

Dolayısı ile gittikçe entansif tarıma daha yatkın hale gelen mevcut hayvan varlığımızın kaba yem ihtiyacını karşılamak için, yem bitkileri ekim alanlarının ve verimlerinin artırılması zorunluluk haline gelmiştir. Tarım ve Köy İşleri Bakanlığının 2000/467 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yem bitkileri tarımının desteklenmesi sonucu, yem bitkileri üretim alanlarımızda önemli artışlar meydana gelmiştir; fakat bu artışlar, mevcut hayvan varlığımızın kaba yem ihtiyacını karşılamak için yeterli değildir.

1.1 Yem Bitkilerinin Önemi

Yem bitkisi, hayvan yemi olarak yetiştirilen, bunun yanında toprak ve suyu muhafaza eden, ekim nöbeti içerisinde kendinden sonra gelen ürünlerin verimini arttıran, doğrudan doğruya veya sonradan yedirilmek üzere hasat edilerek kurutulan veya silajı yapılan bitkilerdir. Kaba yem olarak tanımlanan yem bitkileri, en ucuz besin kaynağıdır. Hayvanların mide mikroflorası için lüzumlu besin maddelerini içermektedir. Mineral ve vitamin kaynağı olmaları nedeniyle hayvanların verim ve üreme performanslarını etkilerler.

Yem bitkileri, hayvan ve insanların besin olarak faydalanamadığı karbondioksit, tuz ve diğer mineral maddeler gibi inorganik maddelerin hayvansal organik maddelere çevrilme eko-sistemi içerisinde yer alırlar.

Yem bitkileri kültürünün ekonomik değeri, özellikle hayvansal üretim maddelerinde görülmektedir. Yüksek besleme değerine sahip yemlerle beslenen hayvanlardan elde edilen ürünler kalite bakımından yüksek, insan hayatı ve memleket ekonomisi için çok büyük değerler taşır.

Yem bitkilerinin yem olma niteliğinin yanında daha birçok faydalı yönleri vardır. Tarımsal üretimin esas kaynağı olan toprağın yerinde tutulmasında yani toprak ve su

erozyonlarının önlenmesinde en etken silahtır. Özellikle baklagiller ailesinden olan yonca, korunga ve fiğ gibi yem bitkileri, köklerinde oluşturdukları yumrucuklar içerisinde barındırdıkları bakteriler vasıtasıyla, havanın serbest azotunu toprağa aktararak hiçbir zararlı yan etkisi bulunmayan tabii bir gübreleme yaparlar. Aynı zamanda toprağın derin tabakalarında çözünmez halde bulunan bazı besin elementlerini (fosfor gibi) çözündürerek toprağın üst tabakalarına taşıyarak kendinden sonra gelecek ürün için hazır hale getirirler. Yabancı otların gelişmesine müsaade etmezler. Böylece girmiş oldukları ekim nöbeti sistemi (münavebe) içerisinde toprak verimliliğini artırarak kendinden sonra gelen ürünün hem veriminin artmasına hem de kaliteli ve lezzetli ürünlerin üretilmesine imkân sağlarlar.

Buğdaygil ve baklagil yem bitkileri ekildikleri toprakları verimli hale getirmekle kalmazlar aynı zamanda bol miktarda bırakmış oldukları kök ve toprak üstü artıkları ile de toprağın organik madde miktarını artırarak yapısını düzeltirler.

Yem bitkilerinin önemini kavrayan gelişmiş batı ülkelerinde yem bitkileri alanının tarım arazisi içerisindeki payı % 25-60'dır. Halbuki memleketimiz topraklarının çoğu engebeli ve meyilli olması nedeniyle işlemeli tarıma uygun olmayıp tamamen su ve rüzgar erozyonuna da açıktır. 1mm'lik bir toprak tabakasının oluşması için en az 100 yıl gerektiği ve memleketimizden her yıl Kıbrıs adasının yüzey alanına eşit ve 10 cm kalınlığındaki

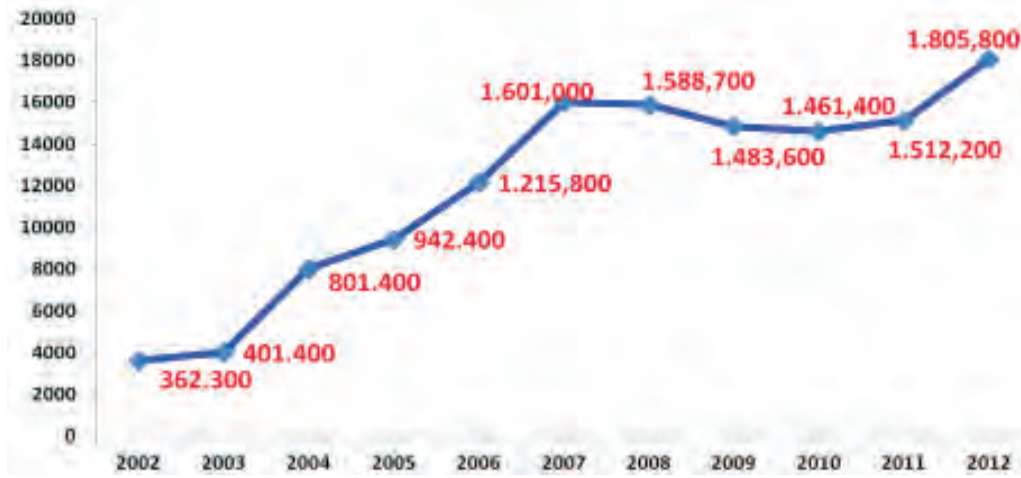
bir toprağın denizlere döküldüğü dikkate alındığında, %8'inde (1,8 milyon ha) yem bitkileri ekilişi çok düşük yaklaşık 22 milyon hektarlık işlenen tarım alanının kalmaktadır. (Tüik, 2013)

2.YEM BİTKİLERİ EKİLİŞ ALANLARI

Şekil 1. Yem Bitkisi Ekilişi En Fazla Olan İller

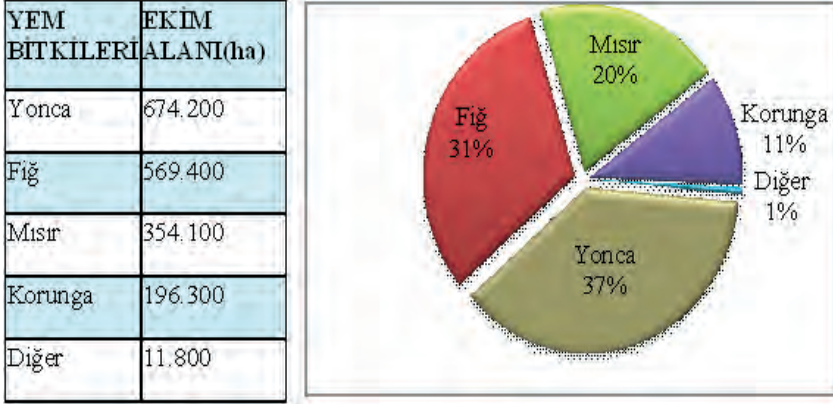
Türkiye’de Yem Bitkileri Ekiliş Alanlarının Yıllara Göre Dağılımı (ha)

2002 yılında yaklaşık 0,36 mil.ha olan yem bitkileri ekiliş alanı 2012 yılında 1,8 mil.ha yükselmiş yani yem bitkileri ekiliş alanı % 500 artış göstermiştir (Tüik, 2013)

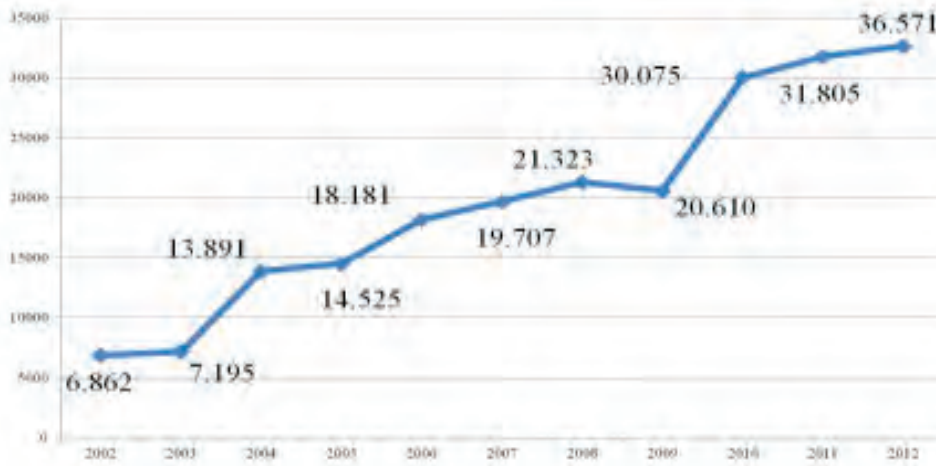
Yem Bitkileri Ekim Alanı ve Dağılışı

Türkiye’de en çok ekim alanına sahip bitkileri, alanlarını ve yüzdeleri görmekteyiz. En çok ekilen yonca, 2. sırada fiğ, 3. sırada mısır, 4. sırada korunga ve son sırada da diğerleri gelmektedir.

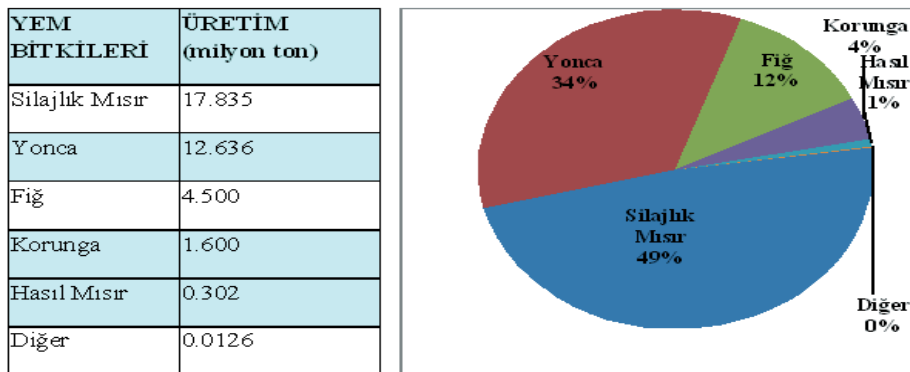
Şekil 2. En Çok Ekilen Yem Bitkileri (Tüik,2013)

3.YEM BİTKİLERİ KABA YEM ÜRETİMİ VE HAYVAN MEVCUDU

Şekil 3. Yem Bitkileri (Kaba Yem) Üretimi (Mil. Ton) (Tüik, 2013)

2002 yılında yaklaşık 6,8 mil.ton olan yem bitkilerinde kaba yem üretimi 2012 yılında 36,5 mil.ton’a yükselmiş yani % 532’lik artış göstermiştir.

Şekil 4. Yem Bitkileri ve Kaba Yem Üretim Miktarı (Tüik, 2013)

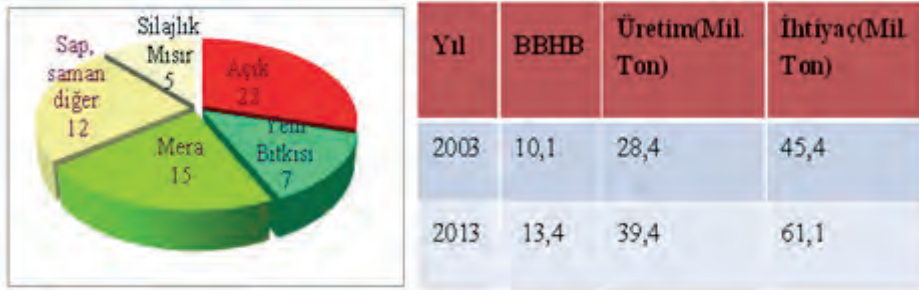
Türkiye’de en çok üretim miktarına sahip yem bitkilerini, üretim miktarları ve yüzdelerini görmekteyiz. Kaba yem olarak en çok üretimi yapılan silajlık mısır, 2. sırada yonca, 3. sırada fiğ, 4. sırada korunga, 5. sırada hasıl mısır ve son sırada da diğer bitkiler gelmektedir.

Türkiye’de Hayvan Mevcudu ve Yem Durumu

YIL	TOPLAM HAYVAN SAYISI (Milyon adet)			KALİTELİ KABA YEM (Milyon ton)
	Küçükbaş	Büyükbaş	BBHB	Üretim
2003	31,9	7,6	10,1	28,4
2008	29,3	11,4	10,3	38,2
2013	38,2	15,0	13,4	39,4

Tüik, 2013

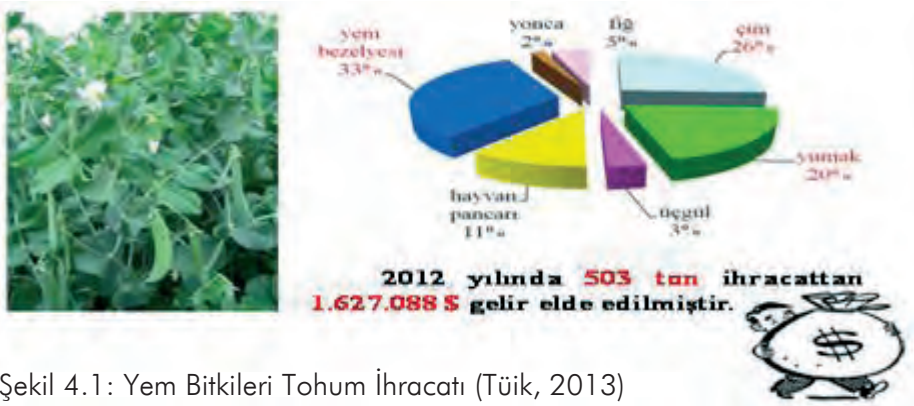
2003 yılında 10,1 BBHB’ne karşılık kaba yem üretimi 28,4 mil. ton iken 2013 yılında 13,4 BBHB’ne karşılık kaliteli kaba yem üretimi 39,4’e yükselmiştir. Son on yılda BBHB’inde % 32’lik artış olmuş olup kaliteli kaba yem üretiminde ise %38’lik bir artış elde edilmiştir.

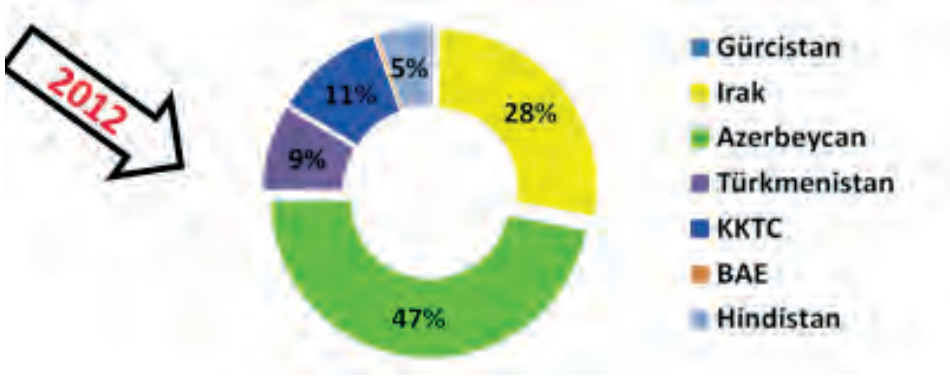
Şekil 5: Türkiye’de Kaba Yem Üretim Miktarı ve Açığı(mil.ton/yıl)

Ancak BBH varlığımızı yeterince besleyebilmek için 22 milyon ton yıllık kaliteli kaba yeme ihtiyaç var olup, ihtiyaç her geçen gün de artmaktadır.

4. YEM BİTKİLERİ TOHUM İHRACATI VE İTHALATI

Şekil 4.1: Yem Bitkileri Tohum İhracatı (Tüik, 2013)

Şekil 4.2 : Yem Bitkileri Tohum İhracatı Yapılan Ülkeler (Tüik, 2013)

Yem bitkileri ihracatımızın yaklaşık 2/3 'ü Azerbaycan ve Irak'a yapılmıştır.

Şekil 4.3 : Yem Bitkileri Tohum İthalatımız (Tüik, 2013)

Şekil 4.4 : Yem Bitkileri Tohum İthalatı Yapılan Ülkeler (Tüik, 2013)

Yem bitkileri ithalatımızın yaklaşık 3/4'ü ABD, İtalya ve Danimarka'dan yapılmıştır.

5.SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak Yem Bitkileri;

1. Toprağın fiziksel ve kimyasal yapısını düzeltirler,
2. Toprağı organik maddece zenginleştirirler,
3. Yağış rejimine uymayı kolaylaştırırlar,
4. Doğayı korur, toprağın su ve rüzgar ile taşınmasını önlerler,
5. Topraktan üst düzeyde verim alınmasına olanak tanırırlar,
6. Drenaja yardımcı olurlar,
7. Topraktan yararlanmayı sürekli kılarlar,
8. Ekonomik ve doğal koşullardan oluşabilecek zararları önlerler,
9. Zararlılarla savaşta ve toprak yorgunluğunu gidermede önemli etkinlikler oluşturabilirler,
10. İşletmelerde iş gücünün yıl içerisinde dağılımına yardımcı olurlar,
11. Evcil ve yabani hayvanlar için hem barınak hem de çok değerli yem kaynaklarıdır.

ÖNERİLER

- 1.Çiftçilerimize yem bitkilerinin önemi anlatılarak, teşvikler daha da artırılarak yem bitkilerinin ekim alanları artırılabilir,
- 2.Ülkemizde yeni yem bitkileri tür ve çeşitleri ıslah edilerek ekilebilecek yem bitkisi çeşitliliği artırılabilir,
- 3.Çayır –mera alanlarımız ıslah edilerek ve yem bitkilerinin tarla tarımı içinde ekimine daha fazla yer vererek kaliteli kaba yem problemi çözülebilir,
- 4.Hayvansal et ve süt ürünleri fiyatları artırılarak hayvancılık cazip hale getirilebilir,
- 5.Ülkemizin maddi menfaati adına sertifikalı tohum (cazip fiyatla) alım garantisi verilerek ithalatın önüne geçilmelidir.

TÜRKİYE’NİN TIBBİ BİTKİ DURUMU

Zir. Yük. Müh. Çiğdem YİĞEN / OMÜ Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü

Tıbbi ve aromatik bitkiler; hastalıkların önlenmesi, sağlığın sürdürülmesi ve hastalıkların iyileştirilmesi için ilaç olarak geleneksel ve modern tıpta kullanılmaktadır. Aynı zamanda besin takviyesi, bitkisel çay, tat, çeşni olarak beslenmede de faydalanılmaktadır. Parfüm, vücut bakım ürünleri olarak parfümeri ve kozmetikte kullanılması yanı sıra, parlaticılar hatta böcek ilaçları olarak sanayinin farklı kollarında geniş bir kullanım alanı bulmaktadır. Bu bitkilerin drog adı verilen kurutulmuş, belirli ölçüde hazırlanmış bitki kısımlarından (kök, köksap, yumru, gövde veya odunsu yapı, kabuk, yaprak, çiçek, meyve, tohum ve herba) yararlanılmaktadır. Bir çok kullanım alanı bulunan tıbbi ve aromatik bitkiler; aynı zamanda biyolojik, kültürel ve endüstriyel kaynaklardır. Bu kaynaklara olan talep son yıllarda oldukça artmış ve artmaya devam etmektedir. Bu bitkilerin tıp ve sağlık alanında sentetik yolla elde edilen etkin maddelere göre çok yönlü etkiye sahip olmaları ve yan etkilerinin bulunmaması gibi nedenlerle değerleri artmaktadır. Dünyada 50.000 ila 70.000 arasında bitki türünün modern ve geleneksel tıp alanında kullanıldığı bilinmektedir.

Doğadan toplanan bitkilerde belirli bir standardizasyon bulunmadığı için toplanan tüm bitkiler aynı kalitede olmayıp, bulundurduğu etkin maddesi de farklı oranlarda olmaktadır. Bu bitkilerin kültüre alınmasına yönelik çalışmalara hız verilmesi hem üreticilere alternatif bir gelir kapısı oluşturacak hem de birçok alanda kullanılan bu değerli bitkiler için tehdit oluşturan doğadan aşırı toplanmasının önüne geçilecektir. Bu amaçla 2007 yılında “Tıbbi ve Aromatik Bitkilerin Doğadan Sürdürülebilir Toplanması Uluslararası Standardı (ISSC-MAP)” oluşturulmuştur.

Tıbbi ve Aromatik Bitki Ticaretinin Türkiye’deki Durumu

Asya ile Avrupa arasında bir köprü konumunda bulunan Anadolu, yüz yıllardır bitkisel ilaç ve baharat ticaretinde önemli bir rol oynamıştır. Anadolu’da ilaç etken maddesi olarak kullanılan bitki ticaretinin çok eski çağlardan beri yapıldığı bilinmektedir. Kayıtlara bakıldığında Osmanlı imparatorluğu döneminde de dış ticarete devam edildiği ve sadece Anadolu’da yetişen ve yetiştirilen bitkilerin değil, imparatorluk sınırları içindeki diğer

Çizelge 1. Türkiye’de Üretimi Yapılan Bazı Tıbbi ve Aromatik Bitkiler

Bitki	Yıl	Ekiliş (da)	Üretim (ton)
Anason	2011	211.542	14.879
	2012	194.430	11.023
	2013	152.431	10.046
Kimyon	2011	200.117	13.193
	2012	226.294	13.900
	2013	247.045	17.050
Kekik	2011	77.707	10.953
	2012	94.283	11.598
	2013	89.137	13.658
Nane	2011	11.041	12.160
	2012	10.469	12.598
	2013	10.646	14.143
Şerbetçiotu	2011	3.570	1.759
	2012	3.442	1.752
	2013	3.544	1.852
Kişniş	2011	---	---
	2012	11	1
	2013	11	1

Kaynak: TÜİK, 2014. Bitkisel Üretim İstatistikleri.

ülkelerden gelen drogların da ihraç edildiği görülmektedir. Cumhuriyet dönemindeki drog ticareti ile ilgili yayınlarda ise yaklaşık 70 bitkinin ihracatının yapıldığı belirtilmektedir.

Türkiye’de iç ve dış ticareti yapılan tıbbi ve aromatik bitkiler hakkında yapılan bir çalışmaya göre; 347 adet bitki türünden 139 tanesinin ihracatı yapılmaktadır (Özgüven ve ark., 2005).

Türkiye’nin iklim ve ekolojik özelliklerinden dolayı birçok tıbbi ve aromatik bitki yetiştirilebilmekte veya dünyanın birçok yerinde olduğu gibi doğadan toplanmaktadır. Defne, mahlep, ıhlamur çiçeği, adaçayı, biberiye, meyan kökü ve ardıc kabukları doğadan toplanmaktadır. Kimyon, anason, kekik, rezene, nane ve kişnişin ise tarımı yapılmaktadır. Türkiye dünya genelinde yaklaşık 100 ülkeye tıbbi ve aromatik bitki dış satımını gerçekleştirmektedir. Dış satımının önemli bir kısmını Kuzey Amerika, Avrupa Birliği, Latin Amerika, Uzak Doğu ve Kuzey Afrika ülkelerine yapmaktadır.

Türkiye’nin ihraç ettiği önemli tıbbi ilaç ve baharat bitkileri; kekik, defneyaprağı, kimyon ve anason ile birlikte rezene tohumu, mahlep, biberiye, meyan kökü, nane, sumak ve adaçayıdır. Ülkemizin tıbbi ve aromatik bitkiler ihracat miktarı ve ihracat değeri 2011’den 2013’e kadar artış eğilimi göstermiştir. 2011 yılında 124 milyon dolar olan ihracat değeri, 2013 yılında %37,9 artarak 171 milyon dolar civarında gerçekleşmiştir.

Çizelge 2. Türkiye’nin Dış Satımını Yaptığı Tıbbi ve Aromatik Bitkiler (Miktar: Ton, Değer: 1000 \$)

Ürünler	2011		2012		2013	
	Miktar (Ton)	Değer (1000 \$)	Miktar (Ton)	Değer (1000 \$)	Miktar (Ton)	Değer (1000 \$)
Defneyaprağı	9.345	26.143	10.483	29.951	10.677	32.231
Kekik	13.159	29.854	13.964	39.917	14.813	56.316
Adaçayı	1.771	6.510	1.490	5.851	1.416	6.336
Anason	982	3.907	1.838	6.323	1.944	7.903
Kimyon	7.316	20.424	3.732	10.167	7.942	20.575
Rezene	894	2.530	---	---	---	---
Mahlep	799	974	144	1.745	102	1.716
Meyan kökü	315	637	435	814	621	1.260
Keçiboynuzu	2.198	2.903	1.363	1.544	2.472	3.065
ıhlamur	86	1.017	64	888	68	974
Sumak	1.213	2.543	1.206	2.614	1.292	3.013
Biberiye	641	1.576	664	1.700	758	1.944
Nane	327	1.146	166	806	190	1.010
Çöven	107	82	240	245	609	890
Baharat karışımları	129	874	193	789	139	1.246
Diğer Baharat	136	784	164	688	187	854
Toplam	48.064	124.157	48.859	133.043	57.120	171.021

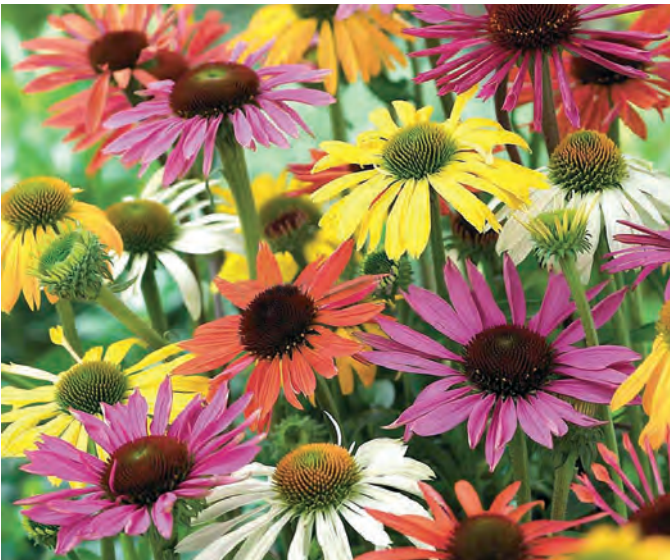
Kaynak: TÜİK, 2014. Dış Ticaret İstatistikleri.

Birçok tıbbi ve aromatik bitkinin ihracatını yapan Türkiye, aynı zamanda bazı bitki türlerinin ithalatını da yapmaktadır.

Çizelge 3. Türkiye'nin Tıbbi ve Aromatik Bitkilerine ait ithalat rakamları

Ürünler	2011		2012		2013	
	Miktar (Ton)	Değer (1000 \$)	Miktar (Ton)	Değer (1000 \$)	Miktar (Ton)	Değer (1000 \$)
Defneyaprağı	85	158	716	1.274	882	1.538
Şerbetçiotu	234	3.282	333	4.658	288	4.217
Çörekotu	1.995	1.467	2.218	1.731	2.288	1.910
Tarçın	822	684	1.261	1.061	1.346	1.130
Zencefil	742	648	1.151	951	1.162	1.018
Zerdeçal	382	620	379	480	390	667
Karanfil	180	406	174	382	117	173
Kekik	912	1.852	1.688	3.342	1.695	4.304
Adaçayı	570	1.531	844	2.337	489	1.431
Anason	576	1.150	1.750	3.562	775	1.966
Kimyon	357	999	308	859	602	1.662
Kışniş	235	165	44	28	94	65
Meyan kökü	143	156	202	2.493	218	2.179
Ginseng Kökü	6	115	5	98	5	271
Köri	172	133	184	139	211	167
Keçiboynuzu	2.077	2.188	3.463	5.279	1.309	2.750
İhlamur	64	313	88	369	110	606
Biberiye	423	465	532	573	634	669
Nane	127	132	150	217	168	225
Çöven	351	228	803	292	2.129	1.376
Çemen	68	44	916	571	316	173
Günlük	60	102	94	236	116	300
1	3.339	14.857	4.014	16.755	4.132	17.248
2	137	408	178	209	265	216
3	864	2.001	856	1.884	958	2.379
4	46	4.778	45	5.440	39	3.948
Toplam	14.967	38.882	22.396	55.220	20.738	52.588

Kaynak: TÜİK, 2014. Dış Ticaret İstatistikleri.

Ülkemizin tıbbi ve aromatik bitkiler ithalatı, ihracatta olduğu gibi hem miktar hem de değer olarak artış eğilimi göstermektedir. 2011 yılında 38,8 milyon dolar olan ithalat değeri, 2013 yılında %36,5 artarak 53 milyon dolar civarında gerçekleşmiştir.

SONUÇ OLARAK;

Tıbbi ve aromatik bitkilerin çok değişik alanlarda ve sanayi kollarında kullanımına paralel olarak bu bitkilerin dünya pazar hacmi her geçen gün artmaktadır. Türkiye, üç önemli floristik bölgenin kesiştiği alanda bulunması nedeniyle geniş bir bitki çeşitliliğine, farklı iklimlere ve geniş yüzölçümüne sahip olması bakımından bu bitkilerin üretilmesinde önemli bir ticari potansiyele sahiptir. Bu kadar zengin bir kaynağa sahip ülkemizde halen doğadan toplanan ve üretimi yapılan bitkilerin sayısı çok azdır. Ülkemizde tıbbi ve aromatik bitkilerin üretiminin artırılması için, bu daldaki birçok sanayi kolunun gelişmesi gibi bazı önlemler alınmalıdır.

Tıbbi ve aromatik bitki çeşitliliğinin korunması, sürdürülmesi ve değerlendirilmesi için gerekli her türlü yasal düzenlemenin yapılarak hayata geçirilmesi, bir zorunluluk haline gelmiştir.

Ülkemizde birçok tıbbi ve aromatik bitki doğadan toplanmakta ve bir kısmının da belirli ölçüde tarımı yapılmaktadır. Ancak bunlara ait düzenli istatistiksel veriler bulunmamakta ve arz- talep ilişkisi dikkate alınarak üretim yapılmamaktadır. Bu bitkilerle ilgili bilgilerin toplanacağı ve ulaşılabileceği veri bankaları oluşturulmalıdır. Ayrıca, tıbbi ve aromatik bitkilerde iç tüketim ve dış ticaret verileri dikkate alınarak, hangi bitkiden ne kadarının doğadan toplanarak, ne kadarının üretilerek temin edileceği belirlenmelidir.

Günümüzde tıbbi ve aromatik bitki tarımını yapmak isteyen üreticilerin en önemli sorunu tohumluk materyali teminidir. Yetiştiricilerin ihtiyaç duyduğu tohumluğu (her türlü çoğaltım materyali) sağlayacak kurumsal alt yapının mutlaka oluşturulması gerekmektedir.

Tıbbi ve aromatik bitkilerle ilgili çeşit geliştirme çalışmaları son yıllarda belirli bir ivme kazanmıştır. Ancak, çok sayıda cins ve türden oluşan bu grup bitkiler için yapılan çalışmalar yetersizdir. Tıbbi ve aromatik bitkilerde gerek doğrudan kullanım ve gerekse sanayinin ihtiyaç duyduğu nitelikleri taşıyan çeşitler geliştirilerek tescil edilmelidir.

Bitkisel üretim deseninde, alternatif ürünler kapsamında

tıbbi ve aromatik bitkilere yer verilmesi bu bitkilerin tarımının gelişmesine yardımcı olacaktır.

Tıbbi ve aromatik bitkilerde fiyatlar, bu bitkilerin ticareti ile uğraşan firmaların tutumlarına bağlı olarak oluşmaktadır. Bu durum üretici/toplayıcıların mağduriyetine neden olabilmektedir. İşletmelerin ihtiyaç duyduğu ürünleri karşılamak ve üretici mağduriyetini belirli ölçüde önlemek için sözleşmeli üretim modeli uygulanmalıdır.

Tıbbi ve aromatik bitkiler alanında faaliyet gösteren üretici, toplayıcı, ihracatçı, sanayici, araştırmacı ve diğer tüm paydaşların koordinasyonunu sağlayacak bir sistem ve araştırma sonuçlarının pratiğe aktarılması için, araştırmacı-sanayici-üretici arasında bilgi akışını sağlayacak yayım sistemi oluşturulmalıdır.

Özellikle kaliteli ve doğal ortamına zarar vermeden toplanan ürünler ve yetiştirilen bitkiler için teşvik primleri verilmelidir.

Dış ticarete rekabet üstünlüğü için standartlara uygun, kaliteli ürün ve mamul üretiminin tüm gerekleri yerine getirilmelidir.

Tıbbi ve aromatik bitkiler konusunda öncelikleri, hangilerinin kültüre alınması gerektiği, dünya pazarındaki arz-talep durumunu ve fiyatlar konusunda bilgilerin alınabileceği disiplinler arası bir komitenin kurulması yararlı olacaktır.

KAYNAKLAR

Başer, H.C., 1990. Tıbbi Bitki ve Baharatların Dünyada ve Türkiye'deki Ticareti ve Talep Durumu", Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı Dergisi, 53, 18-22

Özgüven, M., Sekin, S., Gürbüz, B., Şekeroğlu, N., Ayanoğlu, F., Ekren, S., 2005. Tütün, Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Üretimi ve Ticareti. Türkiye Ziraat Mühendisleri VI. Teknik Kongresi. Ankara.

TÜİK, 2014. Bitkisel Üretim İstatistikleri. www.tuik.gov.tr, Erişim Tarihi: 04.11.2014.

TÜİK, 2014. Dış Ticaret İstatistikleri. www.tuik.gov.tr, Erişim Tarihi: 04.11.2014.

FINDIKTA AFLATOKSİN TEHLİKESİNE DİKKAT!

Günlük yaşantımızda sık görülen ve hemen her çeşit gıda maddesinde üreyebilen küfler, son yıllarda üzerinde önemle durulan bir araştırma konusu olmuştur. Küfler, uygun koşullarda ham ve işlenmiş materyalde çoğalarak bir yandan ürünün kalite ve kantitesini değiştirip bozulmasına neden olmakta diğer yandan da insan sağlığı için az veya çok zararlı toksik maddeler oluşturmaktadırlar.

Aflatoksin, küf mantarları tarafından üretilen bir toksik bir maddedir. Adını aflatoksine neden olan en yaygın tür olan *Aspergillus flavus* türünün baş harflerinden almaktadır. Aflatoksin bilinen en kanserojen maddelerden biridir. Karaciğer kanserine neden olmasının yanı sıra bağışıklık sistemini zayıflatır, hormonal dengeyi bozar, kısırlığa ve sakat doğumlara neden olur. İnsanlara aflatoksin bulaşmış gıdaların tüketilmesi ile geçer. Ayrıca bu tür yemlerle beslenen hayvanların ürünlerinden de insana geçmektedir. Dolayısıyla aflatoksin bulaşmış maddeler hayvan yemi olarak da kullanılmamalıdır.

Küfler fındıkta protein, yağ ve karbonhidratları enzimatik faaliyetlerle parçalayarak gıdanın dokusunu değiştirmekte, yağ

içeriğinin azalmasına, serbest yağ asidi miktarının artmasına, proteinlerin parçalanmasına, aminoasit bileşiminde değişime, besin değerinin düşmesine, renk değişimine, kötü koku oluşmasına, tat değişimlerine ağırlık kaybına ve toksin oluşmasına yol açmaktadır. Küfler sağlam gıdanın içine de girebildikleri için bakterilerden daha fazla zarar vermektedir. Aflatoksine neden olan küf mantarları doğada her yerde bulunabilir fakat sadece uygun ortamı bulduklarında aflatoksin üretebilirler. Küf gelişimi bahçede başlamakta, depolama ve taşıma sırasında da bulaşma miktarı büyüebilmektedir. Bu nedenle fındık üretiminde hasat, harman ve depolama şartlarına dikkat edilerek aflatoksin tehlikesinin önüne geçilebilmektedir.

Aflatoksin tehlikesi Dünya’da kalite ve lezzeti ile tanınan Türk fındığının imajını olumsuz etkileyerek ürünün değerini düşürmekte ve alıcı ülkeleri başka pazarlara yönlendirmektedir. Tüketici ülkeler ve dünya piyasaları kanserojen olan aflatoksinaçısından riskli ürünlerde aflatoksin limitinin sıfıra indirilmesini hedeflemektedir. Ülkemizin geleneksel ihracat ürünleri arasında yer alan ve büyük ekonomik değere sahip olan fındığımızın hak ettiği değeri bulabilmesi, ihracatının sürdürülebilir olması, Türk fındığının kalitesinin ve itibarının zedelenmemesi için fındıkta aflatoksin oluşumu mutlaka önlenmelidir. Aflatoksin bakımından daha kaliteli ürün üretilmesi ile ürün kıymeti ve dolayısıyla üretici geliri de artacaktır.

AFLATOKSİNE KARŞI ALINACAK ÖNLEMLER

- 1-Hasat mevsiminden en az 5-10 gün önce fındık bahçelerindeki yabancı otlar temizlenmelidir.
- 2- Bahçede bulunan ve farklı zamanlarda hasat olgunluğuna gelen farklı çeşitler hasat olgunluğuna göre ayrı ayrı hasat edilmelidir.
- 3- Hasat, yerden ve fındıklar tam olgunlaştıktan sonra yapılmalıdır.
- 4- Hasat olgunluğuna gelip kendiliğinden yere dökülen fındıklar yerde bekletilmeden toplanmalıdır.
- 5- Hasat edilen fındıklar jüt çuvallar içerisinde, aynı gün harmana getirilmeli, kesinlikle naylon çuvallar içinde ve sıkışık bir vaziyette bahçede bekletilmemelidir. Çünkü bunun sonucunda küflenme ve çürüme başlar.
- 6- Harmana getirilen zuruflu fındıklar büyük yığınlar ve kalın tabaka oluşturacak şekilde yığılıp bekletilmemelidir.
- 7- Zuruflu fındıklar toprakla temas ettirilmemeli ve yağmurdan korunmalıdır. Üzerine örtülen naylon örtü çardak şeklinde olmalıdır.
- 8- Zuruflu fındıklar beton harmanlarda 15-20 cm kalınlığında serilerek güneşte 1-2 gün soldurulduktan sonra patoza verilmelidir.
- 9- Fındığı verdiğimiz patoz fındıkları zurufundan tam olarak ayırırken fındikkabuğuna zarar vermemelidir.
- 10- Zurufundan ayrılmış dane fındıkları; hafif meyilli ve temiz beton harmanda kurutulmalı. Eğer harman beton değilse fındığın toprakla temasını önlemek için jüt tente veya bez kullanılmalıdır.
- 11- Beton veya jüt tente üzerine sererek kurumaya bıraktığımız fındıkları yağmurdan koruma için üzerine örteceğimiz naylon örtü direkt fındığın üzerine değil, en az 30-40 cm yükseklikte çardak yaparak örtülmelidir.
- 12- Tam olarak kuruyan (en fazla % 12 nem) kabuklu dane fındıkların içindeki patozun kırdığı iç fındıkla yabancı maddeler seçilmelidir. Çünkü bu maddelerin dayanıklılık süresi az olduğu için küflenerek aflotoksin oluşturabilmektedir.
- 13- Kuruyan fındıklar iyice soğuduktan sonra, sabah erken veya akşam geç saatte jüt çuvallara konulmalıdır. Naylon çuvallarda fındıklar kızışma yapmakta, bunun sonucu da küflenme oluşacağından jüt çuval kullanılmalıdır.
- 14- Kuruyan kabuklu fındıklar hemen pazara götürülmeyecekse, temiz, rutubetsiz ve havalandırma özelliğine sahip bir depoda muhafaza edilmelidir.

SAMSUN TARIM FUARI GÖRKEMLİ TÖRENLE AÇILDI

T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı başta olmak üzere, Samsun Valiliği, Samsun Büyükşehir Belediyesi, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği, TZOB Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Samsun Ticaret ve Sanayi Odası, Samsun Ticaret Borsası ve Ziraat Mühendisleri Odası Samsun Şubesi destekleri ve TARMAKBİR Türk Tarım Alet ve Makineleri İmalatçıları Birliği işbirliği ile hazırlanan "SAMSUN TARIM FUARI", 16-20 Eylül 2015 tarihlerinde TÜYAP Samsun Fuar ve Kongre Merkezi'nde gerçekleşti. Tarım ve hayvancılık sektöründeki gelişmeleri ve yenilikleri ilgililere topluca sunmayı hedefleyen "Samsun Tarım Fuarı"; tarımsal mekanizasyon, traktör, sulama sistemleri, bitki besleme, yem, ilaçlama, tohum, hayvancılık ekipmanları başta olmak üzere bölgenin ihtiyaç duyduğu tüm ekipman ve ürün gruplarını biraraya getirdi.

Bakanlık Merkez Teşkilatı ve İl Müdürlüğümüz personeli tarafından ilimiz ve Bölge tarımı ile ilgili hazırlanan sunumlar katılımcılara LCD ekran aracılığıyla sunuldu. OMÜ Ziraat Fakültesi Öğretim Üyeleri tarafından toplantı salonlarında konferanslar düzenlendi.

Ayrıca sergi salonu içerisinde oluşturulmuş perakende satış noktasında firmalar, konu ile ilgili çeşitli ürünlerinin satışlarını gerçekleştirdi. Samsun Tarım Fuarı'nın açılışına; Samsun Vali Yardımcısı Faruk Necmi Kurt, Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Yusuf Ziya Yılmaz, Samsun Ticaret ve Sanayi Odası(TSO) Başkanı Salih Zeki

Murzioğlu, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Samsun İl Müdürü Kadir Güven, Tekkeköy Belediye Başkanı HASAN Togar, TÜYAPAnadolu Fuarları Genel Müdürü İlhan Ersözlü, firma yetkilileri ve çok sayıda vatandaşlar katıldı. Fuar gerek yurt dışı gerekse yurt içinden gelen 32 bin 904 kişi tarafından ziyaret edilerek sektöre önemli bir ivme kazandırdı. Tarım Fuarı'nın açılışında konuşma yapan Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Yusuf Ziya Yılmaz, Tarım Fuarı'nın tarıma ve şehrimize hayırlı olmasını diledi.

Yılmaz; "Ben de tarımcıyım, tütün üretip satan bir ailenin çocuğuydum. Ailem, tütünden kazandıkları parayla beni okuttu. İlkokul ve ortaokulu böyle okudum. Tarımı biraz bilirim. Ülke olarak tarım bizim için önemli. Tarım ve tarıma dayalı sanayide ihraç ürünlerimizin biraz daha fazla yer alması gerekiyor. Türkiye'nin tarım ve tarıma dayalı sanayisi olan şehirleri sınırlıdır. Tarım ve tarıma dayalı sanayi bölgemiz Gelemen'de her geçen gün yapılaşmasını tamamlıyor. İkinci bir gıda sanayisini de

SEKTÖRÜN BÖLGEDE BEKLENEN BÜYÜK BULUŞMASI SAMSUN'DA GERÇEKLEŞTİ

Çarşamba'da planlıyoruz. Çarşamba'da eski şeker fabrikasının olduğu yerde ikinci bir yerde yavaş yavaş şekilleniyor" dedi.

VALİ YARDIMCISI KURT: "İNSANIN TOPRAĞI TANIMASI LAZIM"

Toprakla her zaman yakınlık içinde olduğunu belirten Samsun Vali Yardımcısı Faruk Necmi Kurt, "Topraktan geldik, topraktan doyuyoruz ve toprağa gideceğiz. Dolayısıyla toprakla her zaman bir yakınlık içindeyiz. Her insanın tarımı yakından tanması ve tarımın nasıl gerçekleştiğini bilmesinde yarar var. İşte bu tarım fuarı bunu sağlayacak olumlardan birisidir" ifadelerini kullandı.

Fuar hakkında açıklama yapan Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Kadir GÜVEN;

Bafra ve Çarşamba Ovaları, büyük ve küçük sulama projeleri, barajları, göletleri, elverişli iklimi ve sulanabilir arazi potansiyeliyle tarımsal altyapısı güçlü olan ilimiz, birçok üründe Türkiye ortalamasının üzerinde bir üretim miktarına sahiptir. Fındık üretiminde Türkiye sıralamasında üçüncü olan İlimiz, Çeltik de üçüncülüğü

göğüslemekte olup, endüstriyel bitkilerden Soya ve Tütün üretiminde de aynı şekilde Türkiye üçüncüsü olma özelliğini korumaktadır. Kışlık sebze üretiminde Konya'nın ardından 2. sırada yer almakta olan Samsun İli, Meyve üretiminde de (fındık başta olmak üzere) Türkiye üretiminin % 16'sı gibi önemli bir payla ülke ekonomisine katkı sağlamaktadır.

İlimizde ürün işleme ve pazarlama entegrasyonuna dönük faaliyetlerin sürdürülmesini ve tabi bu konudaki çalışmaların sergilendiği, ilgili grupların yakınlığı, köprülerin kurulduğu fuarcılık faaliyetlerini oldukça önemsiyoruz. Fuar kültürüne sahip olması yanında, Orta Karadeniz ve Bölgenin cazibe merkezi olan İlimizde (özellikle bu tür etkinliklerde) hissedilen eksiklik; Valilik, Büyükşehir Belediyesi, OKA, Ticaret Borsası ve Odası gibi kuruluşların katkı ve destekleri sayesinde modern bir Fuar ve Kongre Merkezi kazandırılmasıyla aşılmıştır. Bu fuarın; Samsun'a, bölgemize ve ülke tarımına katkı sağlamasını diliyorum" diye konuştu.

Samsun Tarım Fuarı'nın Karadeniz Bölgesi'nde sektörün büyük buluşması olduğunu ifade eden TÜYAP Anadolu

Fuarları Genel Müdürü İlhan Ersözlü, şunları söyledi: "Tarım Fuarı'na yurt içi ve yurt dışından toplam 50 binin üzerinde ziyaretçi hedeflemekteyiz. Yurt dışından Azerbaycan, Gürcistan, İran, Irak, Kıbrıs, Ürdün başta olmak üzere 20'ye yakın ülkeden iş adamları davet edilmiştir. Tüm bu iş adamları fuarda yer alan sektör temsilcileri

ile ikili iş görüşmeleri yaparak, bölgeden yapılan ihracata katkı sağlayacaktır. Yurt içinden ise Amasya, Bartın, Bayburt Bolu, Çorum, Giresun, Gümüşhane, Karabük, Kastamonu, Ordu, Sinop, Tokat, Rize, Yozgat, Zonguldak gibi illerden ve Samsun'un tüm ilçelerinden on binlerce çiftçi fuarımızı ziyaret edecektir."

Açılış konuşmalarının ardından Büyükşehir Belediye Başkanı Yusuf Ziya YILMAZ ve beraberindeki heyet fuar alanını gezerek incelemelerde bulundu.

KADINLARIMIZI UNUTMADIK

Fuarın üçüncü gününü kadın ziyaretçilerimize ayırdık. İl ve İlçelerimizdeki kadın çiftçi ve ziyaretçilerin büyük ilgi gösterdiği fuarda kadınlarımız için özel etkinlikler düzenlendi. Bu etkinliklerde ziyaretçi ve katılımcıların sektörel bilgi edinebilmesine olanak sağlandı. 18 Eylül cumartesi günü kadın çiftçilere yönelik düzenlenen etkinlikler yoğun katılımlarla sonuçlandı.

Tarım tv tarafından canlı yayın yapılan programda çeşitli konularda kadınlarımıza sunumlar yapıldı. İlgili izlenen sunumlarda kadınlarımızın her türlü sorularına cevap bulma imkanı sağlandı.

Samsun'da 2015-2016 yılı Balıkçılık Av Sezonu 15.09.2015 Salı günü saat 16.00'da Canik İlçesi Balıkçı Barınağı Sosyal Tesislerinde Samsun Valisi Sayın İbrahim ŞAHİN'in katılımıyla düzenlenen törenle açıldı.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Kadir GÜVEN törende yaptığı konuşmada, "Samsun'da 585 adet balıkçı teknemiz bulunuyor. Şu an 467 adet balıkçı teknemiz denizde faaliyettedir. Bu teknelerin büyük kısmı trol avcılığı yapan teknelerdir. Ben tüm av sezonunun bol ve bereketli geçmesini diliyorum." dedi.

Samsun Valisi Sayın İbrahim ŞAHİN törende yaptığı konuşmasında, "Değerli konuklar sözlerime başlarken öncelikle bu tesisi İlimize ve balıkçılarımıza kazandıran Büyükşehir Belediye Başkanımıza çok teşekkür ediyorum.

Bu yılki balık sezonumuz 1 Eylülde gırgır balıkçılığı, 15 Eylül itibari ile de trol balıkçılığının serbest kalması ile başlamıştır. Balıkçılık çok zor ve çok meşakkatli bir meslektir. Tabi ki bu sektörde olan arkadaşlarımızın da bir takım problemleri var. Bu problemleri el birliği ile aşacağız. Kasım ayı içerisinde İlimizde ulusal ölçekte balıkçılıkla ilgili büyük bir toplantı yapacağız. Burada balığı, balıkçılığı ve balıkçılarımızın sorunlarını tartışacağız. Bundan bir sonraki adımımız uluslararası düzeyde bir toplantı düzenlemek olacak. Samsun'da bu tür toplantılar yaparak Samsun ile balıkçılığı birlikte anılır hale getireceğiz ve siz balıkçılarımızın sorunlarını pratik bir şekilde çözmüş olacağız. Ben 1 Eylül itibari ile gırgır ve trol balıkçılık sezonunun hayırlı, kazançlı, kazasız ve

bereketli olmasını diliyorum. Vira Bismillah." dedi.

Program sonunda Valimiz Sayın İbrahim ŞAHİN ve katılımcılar hep birlikte balıkçı tekneleri ile denize açılarak temsili ağ atma merasimi gerçekleştirdi.

İlimiz Canik İlçesindeki “Balıkçı Barınağı Modernizasyon Projesi” kapsamında; İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ile Büyükşehir Belediye Başkanlığı arasında protokol imzalandı. Protokol gereği, Canik balıkçı barınağı üst yapısında mevzuatlara aykırı inşa edilen 138 adet betonarme kulübenin yıkılarak, yerine balıkçılar için sosyal tesisler, ağ kurutma sahası inşa edilmesi ve barınak karasal alanının peyzaj düzenlemesi yapılması kararlaştırıldı.

Canik İlçemizde bulunan ve yenileme çalışmaları başlatılan balıkçı barınağının denetimleri, mevzuat kapsamında İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü koordinasyonunda İl Müdürlüğü ile İlçe Müdürlüğü tarafından görevlendirilen yetkili personeller tarafından gerçekleştirilmektedir. İlimizin donanımlı bir balıkçı barınağına sahip olması balıkçılarımız açısından önemli olduğu gibi İl ve İlçe Müdürlüklerimiz açısından da denetimde kolaylık sağlaması ve denetimin etkinliğini artırması açısından önem arz etmektedir.

Konuyla ilgili açıklama yapan Canik İlçe Müdürü Galip BAYKAL; “Mevcut balıkçı barınağının modernize edilmesiyle birlikte, Karadeniz’e ve bununla bütünleşmiş olan balıkçılık faaliyetlerine yakışır bir tesise sahip olunacaktır. Bu sayede ilçemiz balık ve balıkçılık açısından marka olma yolunda önemli bir adım atmıştır. Balık sezonunun açılış tarihi olan 1 Eylül’den başlamak üzere 15 Nisan tarihinde son bulan 225 günlük avlanma zaman aralığında balıkçılıkla uğraşanlar çoğu kez bu dönem içerisinde evlerini görememektedirler. Balıkçı barınakları

bu dönemde sektör çalışanlarının ikamet alanını oluşturmaktadır. Bu alan ne kadar modern olursa sektörel çalışma memnuniyeti o derece yüksek olacak ve sektör gelişimi hız kazanacaktır. Kentimizin donanımlı ve modern bir balıkçı barınağına sahip olması hem balıkçıların içinde bulunduğu zor durumu ortadan kaldıracak hem de üretilen av ürünlerinin miktar ve çeşit artışıyla birlikte bölge ekonomisine katkı sağlayacaktır. Bu sayede ekonomik gelişmişlikle birlikte sosyo-kültürel yapının daha da ileri düzeye taşınacağını düşünüyorum diyerek sözlerine ekledi.

İÇ SULARIMIZDA BALIKLANDIRMA ÇALIŞMALARI DEVAM EDİYOR

İç sulardaki su ürünleri popülasyonunun artırılması amacıyla her yıl düzenli olarak yapılan balıklandırma çalışmaları kapsamında Samsundaki göletlere toplam 40 bin yavru sazan balığı bırakıldı.

Bakanlığımızın 2015 yılı "Balıklandırma Projesi" kapsamında İlimize tahsis edilen ve Akdeniz Su Ürünleri Araştırma Üretim ve Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü Kepez Ünitesi tarafından üretilen yavru sazan balıkları Samsun'a getirilerek 4 ilçede bulunan 6 gölete bırakıldı.

Ortalama 3-5 gram ağırlığındaki sazan yavrularının 3-4 yıl sonra avlanabilir asgari boy olan 40-50 cm'ye

ulaşacağını belirten İl Müdürü GÜVEN, balıklandırma çalışmalarında özellikle amatör balıkçıların avcılıkta yararlanabileceği su kaynaklarını tercih ettiklerini söyledi.

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ KOMİSYONU TOPLANDI

Samsun'da Balıkçı barınaklarının mevcut durumlarının iyileştirilmesi, eksikliklerinin giderilmesi ve yasa dışı avcılıkla mücadele konularında alınan tedbirler ile bu zamana kadar yapılan çalışmaların ele alındığı toplantı İl Müdürlüğümüz koordinatörlüğünde gerçekleştirildi. Toplantıda tüm tarafların mutabakatıyla yapılacak çalışmalara esas olmak üzere bir Eylem Planı hazırlandı. Bundan sonra yapılacak olan çalışmalara, İl Müdürlüğümüz ile Sahil Güvenlik Karadeniz Bölge Komutanlığı koordinatörlüğünde olmak üzere oluşturulan Eylem Planı çerçevesinde devam edilecektir.

AKGÖL VE SİMENİT MİSİNA AĞLARDAN TEMİZLENDİ

Su ürünleri stoklarının korunması ve sürdürülebilirliğin sağlanması amacı ile Terme İlçe Müdürlüğümüz tarafından rutin ve ihbara dayalı olarak yapılan kontrollerin yanı sıra eşzamanlı olarak çapraz, toplu denetimler yapılmaktadır. Bu bağlamda Samsun Valiliğinin çapraz denetim olurları ile; gece 01:00-08:00 saatleri arasında Terme İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ve Bafra İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Su Ürünleri ekiplerince ortaklaşa olarak Terme İlçemize bağlı Akgöl ve Simenit göllerinde Su Ürünleri Kontrol ve Denetimi yapıldı.

Yapılan denetimler neticesinde; göllerde serili sahipsiz olarak kullanımda, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun ilgili maddeleri gereğince kullanımı tamamen yasaklanan

15 (on beş) adet 100 m uzunluğunda misina ağ bulunarak hepsine el konuldu. Yine Gölyazı mahallesinde misina ağ ile avcılık yaparken tespit edilen vatandaşımıza 1380 sayılı Su ürünleri Kanunu' nun 36.maddesi gereği İdari Para Cezası uygulandı.

Tarım Sigortanızı Mutlaka Yaptırın! Emeğiniz Boşa Gitmesin...

Tarımda sigorta bilinci her geçen yıl artarken, devlet destekli tarım sigortalı sayısı 2014' de 283 bin 365'e, sigortalı tarım alanı 16,1 milyon dekar, hayvan sayısı da 1 milyona ulaştı. Tarım Sigorta Havuzu (TARSİM) tarafından 2014 yılı itibarıyla düzenlenen poliçe sayısı bir önceki yıla göre % 21,8 artışla 891 bin 876'dan, 1 milyon 86 bin 612'ye çıktı. Geçen yıl devlet destekli tarım sigortasındaki prim tutarı 683 milyon 536 bin lirayı bulurken, 532 milyon 285 bin lira tutarında tazminat ödendi. Devlet destekli tarım sigortasında poliçe adetleri, prim ve tazminat tutarlarına bakıldığında bitkisel ürün sigortasının ağırlıkta olduğu görüldü. Buna göre, geçen yıl bitkisel ürünler sigortasında 1 milyon 29 bin 586 poliçe düzenlenirken, prim tutarı 456 milyon 725 bin lirayı, ödenen tazminatta 416 milyon 144 bin lirayı buldu. Geçen yıl ödenen 532 milyon 285 bin liralık tazminatın 98 milyon 162 bin lirası büyükbaş hayvan sigortası, 6 milyon 503 bin lirası küçükbaş hayvan sigortası, 11 milyon 107 bin lira sera, 8 bin lira kümes hayvancılığı, 186 bin lira arıcılık, 175 bin lira da su ürünleri sigortası kapsamında ödendi.

Geçen yıl devlet destekli tarım sigortalı sayısı bir önceki yıla göre yüzde 12,1 artışla 283 bin 365'e çıktı. 2013 yılında tarım sigortalı sayısı 252 bin 642 düzeyindeydi. Sigortalı çiftçi sayısının en yüksek olduğu bölge 67 bin 327 ile İç Anadolu Bölgesi olurken, bunu 63 bin 305 ile Ege, 52 bin 120 ile Marmara, 36 bin 458 ile Karadeniz, 29 bin 319 ile Akdeniz Bölgesi izledi. Sigortalı çiftçi sayısı Güneydoğu Anadolu Bölgesinde 20 bin 295, Doğu Anadolu Bölgesinde ise 14 bin 541 oldu.

Öte yandan, 2014'de sigortalı tarım alanı 16 milyon 55 bin 250 dekarla ulaştı. 2013 yılında sigortalı tarım alanı

14 milyon 341 bin 52 dekarı. Sigortalı tarım alanında başı 5 milyon 705 bin 726 dekar ile İç Anadolu Bölgesi çekerken, bunu 3 milyon 750 bin 926 ile Marmara, 2 milyon 544 bin 723 dekar ile Güneydoğu Anadolu ve 1 milyon 832 bin 553 dekar ile Ege izledi. Geçen yıl Karadeniz'de 891 bin 872 dekar, Akdeniz'de 885 bin 888 dekar, Doğu Anadolu Bölgesinde ise 443 bin 563 dekar tarım alanı için sigorta yaptırıldı. Konya, 1 milyon 624 bin 627 dekar sigortalı tarım alanı ile İl bazında birinci olurken, bunu 1 milyon 455 bin 505 dekar ile Tekirdağ, 1 milyon bin 104 dekar ile Ankara takip etti. En az sigortalı tarım alanının bulunduğu il ise 67 dekar ile Hakkari oldu.

Geçen yıl itibarıyla sigortalanan hayvan sayısı ise % 26,1 artışla 1 milyon 43 bin 505'e çıktı. Türkiye genelinde sigortalı hayvan sayısı İç Anadolu Bölgesinde 298 bin 172, Marmara'da 223 bin 254, Ege'de 154 bin 287, Doğu Anadolu'da 131 bin 777, Karadeniz'de 83 bin

692, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde 82 bin 680 ve Akdeniz’de 69 bin 643 olarak tespit edildi. Sigortalı hayvanın en çok bulunduğu il, 81 bin 394 ile Konya, en az bulunduğu il de 361 ile Bartın oldu.

2015 yılı Ocak- Haziran ayları arasında düzenlenen poliçe sayısı 1 milyon 287 bin 947 olmuştur.

İlimiz tarım sigortası verilerini inceleyecek olursak; 2009 yılından itibaren poliçe sayısının yıllar itibarıyla arttığı, 2009 yılında sadece bitkisel üretim ve büyükbaş hayvan için yaptırılan poliçenin diğer yıllarda büyükbaş,

TARSİM OCAK- HAZİRAN 2015

Poliçe sayısı (adet)	1.287.947
Sigorta Bedeli (TL)	14.352.709.999
Sigortalı Alan (dekar)	18.397.807
Sigortalı Hayvan sayısı (adet)	579.863

küçükbaş hayvanlar için ve seralar içinde yaptırılmaya başlandığı dikkat çekmektedir.

SAMSUN İLİ TARSİM VERİLERİ

YIL	BRANŞ	POLİÇE SAYISI (Adet)	BİTKİSEL ÜRÜN SİGORTALANAN ALAN (Da)	ÖDENEN TAZMİNAT (TL)	DEVLET DESTEĞİ (TL)
2009	Büyükbaş Hayvan	251		1.653.397,00	
	Küçükbaş Hayvan	0			
	Bitkisel Ürün	8.909			
	Sera	0			
	Su Ürünleri	3			
	TOPLAM	9.163	0	1.653.397,00	
2010	Büyükbaş Hayvan	225		3.132.527,00	
	Küçükbaş Hayvan	0			
	Bitkisel Ürün	10.123			
	Sera	0			
	Su Ürünleri	6			
	TOPLAM	10.354	0	3.132.527,00	
2011	Büyükbaş Hayvan	536		1.842.692,00	
	Küçükbaş Hayvan	17			
	Bitkisel Ürün	13.062		430.675,00	
	Sera	0			
	Su Ürünleri	0			
	TOPLAM	13.615	0	2.273.367,00	
2012	Büyükbaş Hayvan	357		1.471.858,41	
	Küçükbaş Hayvan	36		2.221,60	
	Bitkisel Ürün	11.882		383.976,35	
	Sera	kümes 2			
	Su Ürünleri	7			
	TOPLAM	12.282	0	1.858.056,36	
2013	Büyükbaş Hayvan	304		1.833.652,00	
	Küçükbaş Hayvan	29		5.381,00	
	Bitkisel Ürün	14.772	131.881	686.086,00	
	Sera	16	10		
	Su Ürünleri	5			
	Arı				
2014	TOPLAM	15.126	131.891	2.525.119,00	2.736.472,00
	Büyükbaş Hayvan	523		752.203,00	
	Küçükbaş Hayvan	26		20.982,00	
	Bitkisel Ürün	16.851	146.135	5.391.199,00	
	Sera	4	11		
	Su Ürünleri	11			
2014	Arı	77			
	TOPLAM	17.492	146.146	6.164.384,00	2.983.494,00

TIBBİ VE AROMATİK BİTKİ YETİŞTİRİCİLERİ DESTEKLENİYOR

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, tıbbi ve aromatik bitkileri 2015 yılında ilk defa destekleme kapsamına aldı. İlaç sanayi, gıda, kozmetik gibi bir çok sektörde kullanılan tıbbi ve aromatik bitkilerin üretiminde artış sağlamayı hedefleyen Bakanlığımız aynı zamanda Türkiye'ye özgü çeşitleri dünyaya satacak. Tıbbi ve aromatik bitki pazarının büyüklüğü 3 milyar dolara ulaştı. Önceleri doğadan rasgele toplanan bitkiler artık özel olarak yetiştiriliyor. İhracat talebi patlayan defne, kekik, biberiye ve adaçayı'nın tarımını diğer bitkiler izliyor.

Ülkemiz yaklaşık 11,000 bitki tür ve çeşidi ile Avrupa kıtası kadar çeşitliliğe sahiptir ve bunun % 30' u endemik tür ve çeşitlerdir. Fakat tıbbi bitkilerimiz sürekli doğadan toplama şeklinde kullanılmıştır. Artık dünya pazarları, etken madde miktarı ve kalitesi yüksek standart ürün talep etmektedir. Bu talebi doğadan toplama yöntemiyle karşılamamız mümkün olmamaktadır. Doğadan toplanan ürünlerde kalite ve standardizasyonun olmaması bu ürünlerin ticari değerini düşürmekte, iç ve dış piyasalarda ürünün gerçek değerini bulmasını engellemektedir.

Bu nedenle; doğadan toplanarak veya üretilerek yurt içinde kullanılan ve yurt dışına ihraç edilen türlerin kültürel üretimi, ülkemiz florasında mevcut olan ve üretilmesi halinde uluslararası alanda ticari değere sahip türlerin üretimi düşünülmektedir. Uluslararası piyasanın talep ettiği kalite ve özelliklerde tıbbi

bitki üretimini sağlamak ve biyolojik çeşitliliğimizi avantaja dönüştürmek amacıyla Bakanlığımızca çalışmalar başlatıldı. Bu amaçla; İtri ve Tıbbi Bitkiler ile Boya Bitkileri Üretimine Geliştirilmesi Projesi hazırlanmıştır. 2015- 2017 yılları arasında uygulanacak olan proje ilk etapta 25 ilimizde yürütülecektir.

Önümüzdeki yıllarda projenin genişletilerek 81 ilimizde uygulanması hedeflenmektedir. İtri ve Tıbbi Bitkiler ile Boya Bitkileri Üretimine Geliştirilmesi Projesi ile Denizli'nin kekiği, Isparta'nın gülü ve lavantası, Karabük' ün safranı, Hatay'ın defnesi ve Ege'nin adaçayı, dünya standartlarına üretilerek mamül ürünler şeklinde küresel pazarlara sunulacaktır.

Halen İtri ve Tıbbi Bitki üreten çiftçilerimize gübre, mazot ve toprak analizi desteği bulunmaktadır. Bakanlığımız bu yıl konuyla ilgili atılımlarını genişleterek yeni destekleme politikası gereğince iyi tarım uygulamaları kapsamında tıbbi ve aromatik bitkiler yetiştiren çiftçilerimize dekara 100.TL destekleme ödemesi yapılacaktır.

BUĞDAYDA BİÇERDÖVER KONTROLLERİ YAPILDI

Ülkemiz için stratejik öneme sahip olan buğday tarımında en önemli ve keyifli işlemlerden birisi de, yetiştirilen ürünün hasat ve harman edilmesidir. Buğday hasat ve harmanı ürün kaybını en az seviyeye indirmesi nedeniyle Ülkemizde büyük ölçüde biçerdöverlerle yapılmakta ve kısa zamanda ürün ambarlarda depolanmakta veya satışa çıkarılmaktadır. Biçerdöver ile hasat da, hasat ve harman işlemi birlikte yapılmaktadır. Bu nedenle biçerdöverin ayarları, hasat ve harman açısından tane kayıplarını azaltmak için çok önemlidir. Buğday hasadı Ülkemizde Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında yapılmaktadır. İlimizde de 20.06.2015 tarihinde Ondokuz Mayıs İlçemizde başlayan buğday hasadı, 15.08.2015 tarihinde Ladik ilçemizde sona erdi.

İlimizde de bu yıl toplam buğday ekiliş alanı 111.921 Ha. olup, bunun 74.887 Ha. alanı biçerdöverle hasat edildi.

İl genelinde toplam 48 kontrolör ile 17 ilçemizde buğday ekilen alanlarda 269 kontrol yapıldı. Biçerdöverle yapılan buğday hasadında ortalama buğday veriminin 415 kg/da, biçerdöverle hasat edilen ürün miktarının 311.238 ton gerçekleştiği ve dane kayıp oranının % 0,96 kg/da olduğu tespit edildi. Bu değerlere göre İlimizde 2015 yılı buğday hasadında biçerdöverle hasatta müsaade edilen %2'lik dane kayıp sınırına göre İlimiz ekonomisine 2.427.656. TL kazanç sağlanmıştır.

DOKAP ÇİFTÇİLERİMİZİN YÜZÜNÜ GÜLDÜRÜYOR

Mevcut büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık işletmelerinin modernizasyonu için ahır ağıl inşaatı; et üretimi, verimlilik ile kalitenin artırılması için damızlık erkek materyal temini projesi olan Doğu Karadeniz projesi (DOKAP) ile çiftçilerimizin yüzü güldü. Bakanlığımız tarafından 2014 yılında uygulamaya konulan DOKAP kapsamında, yeni ahır ve ağıl yapımına %50, damızlık erkek hayvan alımına ise %80 hibe desteklemesi yapılmaktadır.

2015 YILINDA;

Bakanlığımız Merkez Proje Değerlendirme komisyonu tarafından yaklaşık 19 milyon TL 'lik yatırım projesi onaylanarak çiftçilerimizin faydalanması sağlandı.

81 yatırımcının yeni ahır inşaatı, 1 yatırımcının yeni ağıl inşaatı, 116 yatırımcının ise 489 damızlık koç için alımı projeleri Merkez Proje Değerlendirme Komisyonu tarafından onaylanmıştır. İnşaat başvuruları proje çizilmesi ve izin alınması, damızlık koç alımları ise yetiştiricilerin % 20 katkı paylarını ödeme aşamasındadır.

HASAT ÖNCESİ KALINTI DENETİM PROGRAMI UYGULAMALARIMIZ

İsmail KIRMACI/ Zir. Müh.
Ali Yaşar ÖZDEMİR/ Zir. Müh.
İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Mhd.

Hasat öncesi kalıntı denetim programı uygulamaları, ilimizde 2012 yılından itibaren muhtelif taze meyve ve sebzelerde uygulanmaktadır. Projenin amacı bitki koruma ürünlerinin etiket bilgilerine göre kullanımının denetlenmesi ile insan sağlığına yönelik oluşabilecek risklerin önlenmesi, doğal dengenin korunması ve bitkisel üretimin sürdürülebilirliğinin sağlanmasıdır. Bakanlığımız tarafından bitki koruma ürünlerinin kontrollü kullanımının sağlanması amacıyla son yıllarda kanun, yönetmelik, yönerge ve talimatlar düzenlenmiştir. Ayrıca sorun yaşanan bölgelerde ve ürünlerde eğitim ve uygulama projeleri geliştirilerek, üreticilerin bilinçli üretim yapmaları sağlanmaktadır.

Ülkemiz tarımı ve ticareti açısından önemli yeri olan taze meyve ve sebzelerde zaman zaman yaşanan kalıntı sorunu nedeniyle telafisi zor olan olumsuzluklar yaşanmaktadır. Üretilen ürünlerin pazarlama olanaklarının iyileştirilmesi, üreticilerin yaşayabileceği gelir kayıplarının önlenmesi, gıda güvenirliliğine yönelik alınacak etkili önlemlerle sağlanabilecektir. Bitkisel üretimde ürünlerin katma değerini artırmak için dış ticaretini geliştirmek durumunda olan Ülkemiz, değişen tüketici taleplerine yönelik üretim standartları geliştirmek zorundadır. Ayrıca kendi tüketicilerinin sağlığı üzerinde oluşabilecek tehditlerin önlenmesine yönelik tedbirlerin alınması gerekmektedir. 2008 yılında armut ihracatında, 2010 yılında ise biber ihracatında yaşanan kalıntı krizi nedeniyle ihracat durma noktasına gelmiş, ürünü üreten üreticiler ile bölge ve ülke ekonomisi önemli kayıplar yaşamıştır. Diğer bazı ürünlerde de her an sorun yaşanma riski bulunmaktadır.

Gıdaların güvenirliliğinin sağlanması, gıda kaynaklı oluşabilecek risklerin önlenmesi amacıyla düzenlenen 5996 sayılı kanun ile kalıntı sorununun önlenmesi için etkili tedbirler alınması sağlanmıştır. Entegre Mücadele uygulamalarının yaygınlaştırılması ile gereksiz BKÜ kullanımı önlenerek, üreticilerin bilinçli kimyasal mücadele yapmaları sağlanmaktadır. Biyolojik ve Biyoteknik Mücadelenin daha fazla alanda ve üründe kullanımı ile Entegre Mücadele daha etkin uygulanabilmektedir. Böylece üreticilerin bilinçli üretim yapmaları sağlanacaktır. Yaşanan sorunların çözümü için yürütülecek tüm faaliyetlerde eşgüdüm ve hedef birlikteliğinin sağlanması gerekmektedir.

DENETİME İLİŞKİN ESASLAR

- 1) Resmi Kontroller, Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü koordinatörlüğünde risk esasına göre, ili ve ürünü temsil edebilecek şekilde gerçekleştirilir.
- 2) Denetim programında 50 numunenin altında numune alması planlanan illerde, denetim ve numune alma işlemleri İlçe Müdürlüğü ile işbirliği halinde İl Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilir.
- 3) İl Müdürlüğü yıllık denetim programını, risk esasına göre ilçeler düzeyinde programlayarak ilçelere bildirir.
- 4) İl/ilçe Müdürlüğünde, yapılan resmi kontrollerde ziraat teknisyeni veya ziraat teknikeri kontrol görevlisine yardımcı olmak üzere görev alabilir.
- 5) Kontrol görevlisi Kanunla kendisine verilen yetkiler çerçevesinde idarî yaptırımları uygulamaya yetkilidir. Üretici denetim esnasında gerekli olan her türlü yardım

ve kolaylığı sağlamakla yükümlüdür.

6) İl Müdürlüğü, iline ait numune alma programında belirlenen toplam numune sayısının %10' u kadar numuneyi programa bağlı kalmaksızın program dışı ürünler dahil riskli gördükleri ürünlerden alabileceklerdir. İl Müdürlüğü insiyatifi ile alınacak % 10 fazla numunenin hangi ürünlerden ne zaman alınacağı İl Müdürlüğüne programlanacaktır.

7) Denetim sırasında usulüne uygun biçimde alınan numuneler şahit numune ile birlikte Bakanlıkça belirlenen ilgili Laboratuvara en kısa zamanda ulaştırılarak Pestisit Analizi yapılır.

a)Analiz sonucuna göre ürüne ruhsatlı ve Talimata uygun değerlerde pestisit bulunması durumunda herhangi bir işlem yapılmamaktadır.

b)Yine ürüne ruhsatlı ancak olması gerekenden daha fazla miktarda pestisit bulunması durumunda Hasat Geciktirme işlemi yapılmaktadır.

c)Ürüne ruhsatlı olmayan ya da kullanımı ve satışı yasaklanmış pestisit tespiti durumunda hasat edilen miktar imha edilmekte, üreticiye o yıl için geçerli olan bedel üzerinden ayrıca para cezası verilmektedir.

2014 yılı içinde ilimizde; Kayısı üretimi yapan 1 üretici; ekonomik boyutta kivi üretimi arttığından, şeftali ve elma ticari üretimi artışı göz önüne alınarak toplam 36 olan meyve numune sayısı 46 olarak gerçekleştirilmiştir. Meyve de tespit edilen 6 adet kalıntılı numune için hasat geciktirme işlemi uygulanmıştır.

Sebzede domateste üretim periyodunun aşırı yağışlı geçmesi, Ispanakta kış mevsiminin ılık geçmesi ve maydanoz, tere, nane grubunda üreticilerin diğer ürünleri yetiştirmeyi tercih etmesinden dolayı planlanan numuneler alınamamış olup bölge için ekonomik öneme sahip kavun, karpuz lahana ve pırasadan ilave

numune alınmıştır. Sebze de tespit edilen (6 adet kalıntılı numuneden) beş üreticiye idari para cezası uygulandı, bir numuneye ise itiraz sonucu şahit numunesi uygun çıktığından cezai işlem düzenlenmemiştir.

Bakanlık tarafından belirlenen numune sayıları ve alım planlamasının yıl içinde ortaya çıkacak faktörler nedeniyle (özellikle kışlık sebze grubunda) il bazında il müdürlüğüne revize edilebilmektedir. Hasat Öncesi Kalıntı denetim programı için İlçe Müdürleri ile konu görevlisi Bitki Sağlığı Personeline 2015 yılı içinde Bitki Sağlığı Bilgilendirme çalışmaları kapsamında bilgilendirme toplantısı düzenlenmiştir.

BU PROJEDE ÜRETİCİLERİMİZE DÜŞEN GÖREVLER

- Kullanılacak Bitki Koruma Ürünleri Mutlaka Üretici Kayıt Defterlerine Reçete Ettirilmelidir.
- Reçetede yazılı olan BKÜ değiştirilmeden ilgili Zirai Mücadele İlaç Bayiinden alınarak defter bayii ye kaşe ettirilmelidir.
- BKÜ uygulaması talimata uygun biçimde BKÜ uygulama Yetki belgesine sahip kişilere (sadece kendi tarla /bağ/bahçelerinde) yaptırılmalı ve ilgili yer onaylanmalıdır.
- BKÜ' lerini teknik talimatlara ve etiketinde belirtilen uyarılara uygun olarak doğru dozda, doğru zamanda doğru biçimde doğru makine ile uygulamalıdır.
- Alınan BKÜ de son kullanım tarihi geçmemiş, etiket bilgisi ile ürün bilgisi uyumlu olmalıdır. Elma Kara lekeli için kullanılan BKÜ de mutlaka etiketinde elma da Karaleke yazmalıdır.
- Gereğinden fazla BKÜ uygulaması bitkide fitotoksisteye, çevre kirliliğine en önemlisi maddi kayıplara ve etmenin direnç geliştirmesine sebebiyet verecektir.
- Gereğinden az BKÜ uygulaması ise mücadelede başarısızlığa neden olacaktır.
- Kullanılan BKÜ de mutlaka "Son İlaçlama ile Hasat "arasındaki süreye dikkat edilmelidir. Örneğin Son ilaçlama ile Hasat arasındaki süre 21 gün olan bir BKÜ 1 Haziran da uygulandı ise ilk hasat 21 Hazirandan sonra yapılmalıdır. Aksi durumda dalından aldığınız ürün zehirli olacaktır.
- Üretimin içinde olan siz her şeyin en güzelini en doğrusunu ve en kalitelisini yapmakla mükellefsiniz bunun içinde kayıtlı izlenebilir ve kontrol edilebilir üretim yapmalısınız. Üretim sırasında olası sorunları yanlış ilaç kullanma, yanlış uygulama vs gibi konuları sorumlulara devir edin.

ARAZİ TOPLULAŞTIRMA ÇALIŞMALARINDA BÜYÜK YOL KATETTİK

3083 Sayılı "Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu" uyarınca Alaçam İlçesi, Doyran, Toplu, Göçkün, Etyemez, Gökçeboğaz, Habilli, Karlı, Soğukçam, Yeniköy, Yukarıelma, Zeytin, Yakacık ve Fatih Mahalleri uygulama alanı olarak ilan edildi. Genel Müdürlüğümüz yatırım programında yer alan Samsun

SAMSUN-BAFRA-ALAÇAM ARAZİ TOPLULAŞTIRMA VE TARLA İÇİ GELİŞTİRME HİZMETLERİ PROJESİ HIZLA DEVAM EDİYOR

Bafra Alaçam Arazi Toplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri Projesi 19.10.2012 tarihinde firmaya yer teslimi yapılarak başlatıldı. Söz konusu proje kapsamında tapu kayıtları ve kadastral bilgiler gibi proje için gerekli veriler temin edilmiş ve bu verilere dayanarak sayısallaştırma, ortofotolar ve alan kontrolleri tamamlanmıştır.

İlgili mahallelerde sosyal yapı incelenerek etüt raporları hazırlanmıştır. Toprak etütleri yapılarak toprak sınıflaması haritaları oluşturulmuş ve toplulaştırma sahasında derecelendirme çalışmaları yapılmıştır. Ayrıca proje alanında DSİ tarafından uygulanacak sulama ve drenaj projeleri de göz önünde bulundurularak blok planları

hazırlanmıştır. Blok planları ve yeni planlama ile ilgili olarak tüm mahallelerde parsel maliklerini bilgilendirmek üzere toplantılar düzenlenmiş, çiftçilerle görüşülerek mülakat çalışmaları yapılmıştır.

Hazırlanan blok planları üzerinde parselasyon planlamasına esas olacak çiftçi tercihleri alınarak, vatandaşlarımızın talepleri doğrultusunda yeni planlama hazırlanmıştır. Blok planlarına dayalı olarak hazırlanan parselasyon planlaması çalışmaları Soğukçam Mahallesi için tamamlanmış olup 31.08.2015 tarihinde yeni parselasyon planı, eski ve yeni mülkiyet bilgilerinin yer aldığı listeler 15 gün süre ile Soğukçam Mahallesi'nde alışılagelmiş usullerle ilan edilmiştir. Bu süre içerisinde yeni parselasyon planlarına itirazı bulunan maliklerin itiraz ve talepleri alınmış, 14.01.2015 tarihinde askı süresi sona ermiştir. Askı süresinde yapılan yazılı itirazlar incelendikten sonra gerekli düzeltmeler yapılarak 2. Parselasyon planlamasında değerlendirilecektir.

ÇİĞ SÜT'TE SÖZLEŞMELİ ALIM DÖNEMİ BAŞLADI

"Çiğ Sütün Sözleşmeli Usulde Alım Satımına İlişkin Yönetmelik" 16 Nisan 2015 tarihli Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girdi. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yayımlanan yönetmelik, sanayiye arz edilen çiğ sütün alım ve satımının sözleşmeli usulde yapılmasını, üretici/üretici örgütü ve alıcı arasında uyulması gereken kuralların belirlenmesini, üretim ve pazarlamada sürdürülebilirliğin sağlanmasını, arz talep dengesinin oluşturulmasını ve çiğ süt üretiminde izlenebilirliğin sağlanmasını amaçlamıştır. Yine çiğ süt üretimi yapan üreticiler veya bunların üyesi bulunduğu üretici örgütleri ile alıcılar arasında akdedilen çiğ süt alım satım sözleşmesi ile ilgili usul ve esasları kapsamaktadır.

YÖNETMELİĞİN ETİRDİKLERİ...

- Özellikle alıcılar açısından sözleşme yapılmasını zorunlu kılıyor,
- Sözleşmenin taraflarına, pazar garantisini sağlıyor,
- Üretici örgütlenmesi teşvik ediyor.
- Çiğ süt üretimi yapan çiftlikler ve sütü işleyen endüstriyel tesisler çevresel

kaynakların korunmasını sağlayarak çevre sağlığını korunuyor,

- Çiğ sütün uygun işletme ve sağlıklı hayvanlardan elde edilmesi için alıcı ve üretici veya bunların üyesi bulunduğu üretici örgütü tarafından gerekli tedbirlerin alınması sağlanıyor,

- Türk gıda mevzuatına uygun çiğ süt üretimini teşvik ediyor,

- Sözleşme yapmadan çiğ süt alanlara 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda Ve Yem Kanununda yer alan ilgili cezai yaptırımları getiriliyor.

Yönetmeliğe göre sözleşmeler en az 6 ay en fazla 1 yıl süreli yapılacaktır. Tarafların anlaşarak sözleşmeden dönmesi halinde 6 aylık asgari süre hükmü uygulanmayacak. Sözleşmede teslim edilecek ve alınacak çiğ sütün dönemler itibarıyla asgari ve azami miktarı, fiyatı, soğutma ve hizmet bedeli yer alacak. Üretici örgütleri aracılığıyla satılan çiğ süt karşılığı alınan nakit avans, üretim oranlarına göre üyeleri dağıtılacak. Sözleşme yükümlülüklerini yerine getirmeyenler için Borçlar Kanunu'nun hükümleri uygulanacaktır.

ATAKUM İLÇEMİZDE İLK MODERN MANTAR TESİSİ KURULDU

İlimizde mantar üretimini teşvik etmek, piyasa talebini yerli üretimden karşılamak ve çiftçilerimize ek bir gelir kapısı açmak amacıyla mantar üretimini artırma çalışmalarımız devam ediyor.

Müdürlüğümüz teknik personeline verdiğimiz hizmet içi eğitimlerle mantar yetiştiriciliği konusunda çiftçilerimize en yeni yetiştiricilik bilgilerini, hastalıklarla mücadele konularında üreticilerimize her türlü desteği vermekteyiz.

Atakum İlçemiz Kurugökçe köyünde ikamet eden Necdet BAYRAKTAR isimli çiftçimiz kendine ait ilk modern mantar üretim tesisini kurdu. Üretim aşamasına geçen üreticimiz kısa zamanda ürünlerini almaya başladı.

HAYVANCILIK DESTEKLEMELERİ DEĞERLENDİRME TOPLANTISI

Bakanlığımız Hayvancılık Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen 2015 yılı Hayvancılık Desteklemeleri Genel Değerlendirme ve Bilgilendirme Bölge Toplantısı 24.08.2015 tarihinde 12 ilin katılımı ile Müdürlüğümüz toplantı salonunda yapıldı.

Toplantıya İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdür Vekilimiz Resul KARAKUŞ, Bakanlığımız Hayvancılık Genel Müdürlüğü İslah ve Geliştirme Daire Başkanı Bekir ANKARALI, 12 İl Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürleri, İl Koyun-Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanları, Birlik ve İl Sistem sorumluları katıldı.

İl Müdür Vekili Resul KARAKUŞ ve Daire Başkanı

Bekir ANKARALI'nın açılış konuşmalarının ardından Anaç Koyun-Keçi Desteklemesi, Besilik Erkek Sığır Desteklemesi ve Sürü Yönetimi İstihdamı konularında Bakanlık yetkilileri tarafından bilgi verildi. Toplantı İl Müdürlükleri ve Birliklerle yapılan değerlendirmenin ardından sona erdi.

BESİLİK ERKEK SIĞIR DESTEKLEME ÖDEMELERİ YAPILDI

Besilik Erkek Sığır Desteklemesi kapsamında yapılan 1. dönem destekleme ödemeleri yetiştiricilerimizin hesabına yatırıldı.

İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürümüz Kadir

Güven, Samsun'da 2015 yılına ait Besilik Erkek Sığır Desteklemesi kapsamında yapılan 1. Dönem destekleme ödemeleri için toplam 709 bin 780 TL'nin yetiştiricilerin hesabına yatırıldığını söyledi.

Hayvancılık Desteklemesi kapsamında besilik erkek sığır desteklemesine sığır başına 150 TL destekleme ödemesi yapıldığını söyleyen İl Müdürü Kadir Güven, 2015 Yılında 3 dönem olarak yapılması planlanan Besilik Erkek Sığır Desteklemesinin 1. döneminden 648 yetiştiricinin yararlandığını, 4.740 sığıra ödenen destekleme miktarının ise toplam 709 bin 780 TL olduğunu sözlerine ekledi.

TEKKEKÖY BELEDİYESİ KESİMhanESİNE İŞLETME BELGESİ VERİLDİ

Tekkeköy İlçemizin Büyüklü Mahallesinde yapılan, Tekkeköy Belediye Kesimhanesine İl Müdürümüz Kadir GÜVEN tarafından "İşletme Onay Belgesi" verildi.

05.01.2015 tarihinde Şartlı Onay Belgesi olarak faaliyete başlayan Kesimhane, 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunun ilgili maddelerinde belirtilen hükümler ile birlikte Gıda Hijyeni Yönetmeliği, Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliği, Hayvansal Gıdaların Resmi Kontrollerine İlişkin Özel Kuralları Belirleyen Yönetmelik ile Gıda ve Yemin Resmi Kontrollerine Dair Yönetmelik hükümlerini yerine getirerek "İşletme Onay Belgesi" almıştır. Tekkeköy Belediyesi Kesimhanesi ilimizde mevcut bulunan 12 kırmızı et kesimhanesi içerisinde onay belgesi alan ilk kesimhane olmuştur.

İl Müdürümüz Kadir GÜVEN, onay belgesini Tekkeköy Belediye Başkanı Hasan TOYGAR'a teslim ederek hayırlı olması temennisinde bulundu.

GIDA DENETİMLERİNE ÖNEM VERİYORUZ

İl Müdürlüğümüzce, toplum sağlığının korunması zincirinin en önemli halkası olan gıda denetimlerine büyük önem verilmektedir. Bu amaçla 17 İlçe Müdürlüğümüzün katılımı ile gıda denetimlerinin daha etkin hale getirilmesi için görüş alışverişinde bulunulmak üzere toplantı düzenlendi.

Toplantıda Et ve Et Ürünleri Tebliğinde yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği 13 Mart tarihinden itibaren perakende işletmelerde dökme çiğ kanatlı et satışı yasaklanması nedeniyle denetimlerin mesai içinde ve mesai saatleri dışında etkin bir şekilde yürütülmesine karar verildi.

Gıda denetimlerinin ve kontrol hizmetlerinin etkinliğinin artırılması amacıyla farklı algılamaların ve suiistimallerin önlenerek hizmetlerin disiplin içinde yürütülmesi ve Bakanlığın tanıtımının en iyi bir şekilde yapılabilmesi için kontrolörlerin diğer kişilerden ayırt edilmesi açısından

kontrolör görevlisi elbiselerinin giyilmesi gerekliliği görüldü.

Toplantı sonunda 17 ilçede Gıda Güvenliği Bilgi Sisteminde (GGBS) bulunan gıda işletmelerinin tamamı için riske dayalı denetim sıklığının belirlenerek varsa eksikliklerinin tamamlanması, 2015 yılı İl ve Bakanlık Gıda Kontrol Planı çerçevesine bildirilen numunelerinin alımına devam edilmesi kararı alındı.

ÇİLEK ÜRETİMİMİZ ARTIYOR

Çileğin son yıllarda fazla ilgi görmesi, tüketiminin artması ve elde edilen kazancın yüksek olması sebebiyle çiftçilerimizin çilek yetiştiriciliğine olan ilgisi artmıştır. Bu bağlamda İl ve İlçe Müdürlüklerimize başvuran çiftçilerimize gerek yetiştiricilik gerekse materyal temini konusunda projelerini desteklemeye devam ediyoruz. Atakum İlçemizde de gerek Özel İdare gerekse Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı destekli projelerle kurulan bahçe tesisi sayısı 30'a yükseldi.

ARI YETİŞTİRİCİLİĞİ

KURSU AÇILDI

Canik İlçemizde arı yetiştiriciliği kursu açıldı. İlçemiz Başalan mahallesinde, İlçe Müdürlüğümüz ve Halk Eğitim Müdürlüğü işbirliğiyle 80 saatlik kurs açıldı. Kurs süresince Bal Arısı Irkları, Koloni Bireyleri ve Düzeni, Mevsimsel Bakım ve Kışlatma, Bal Üretimi, Diğer Arı Ürünlerinin Üretimi, Ana Arı Yetiştiriciliği, Ballı Bitkiler ve Gezgin Arıcılık ve Arı Sağlığı gibi konular hakkında bilgi verilmektedir. 20 çiftçimizin katılımıyla başlayan kurs, ağustos ayının ilk haftası sona erecek olup kurs sonunda katılımcılara sertifika verilecektir.

MEYVE BAHÇELERİMİZ ÜRÜNLERİNİ VERDİ

İl ve İlçe Müdürlüklerimiz tarafından hazırlanan projelerle oluşturulan kapama meyve bahçeleri ilk ürünlerini vermeye başladı. Çiftçilerimize fidan temini, bahçe tesisi, bakım, budama, hastalık ve zararlılarla mücadele

konularında her türlü teknik bilgi ve desteği sağladığımız meyve bahçelerimizden elde edilen ürünler çiftçilerimizin yüzünü güldürmeye devam ediyor.

SERALARDA TURFANDA ÜRETİM BAŞLADI

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı destekli kurulan seralarımız üretime başladı. İlçemizde Kapaklı mahallesinde 400 m2 alanda kurulan serada,

geç turfanda üretimi yapmayı planlayan üreticimiz 100 adet fideyle üretime başladı. Üretim aşamasında İlkadım İlçe Müdürlüğümüz personeline çiftçimize teknik bilgi ve destek verilmeye devam edilmektedir.

Önceki yıllarda İlkadım İlçemizin Kapaklı Mahallesinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı finansmanı ve İlçe Müdürlüğümüzün teknik desteği ile kurulan armut bahçesinde ürün hasadı başladı. Muharrem YAMAN isimli çiftçimize ait 2,5 da'lık bahçede ağırlıklı olarak dikilen Santa Maria çeşidinden yüksek verim alındı. Toplam üretimin yaklaşık olarak 8000 kg olarak gerçekleşeceği tahmin edilmekte olup, hasat edilen ürün toptan ve perakende olmak üzere kg fiyatı 3-5 TL arasında alıcı bulunmaktadır. Çiftçimizin 2015 yılı bürüt üretim gelirinin 24.000-30.000 TL arasında olacağı tahmin edilmektedir.

SERALARDA TURFANDA ÜRETİM BAŞLADI

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı destekli kurulan seralarımız üretime başladı. İlçemizde Kapaklı mahallesinde 400 m2 alanda kurulan serada, geç turfanda üretimi yapmayı planlayan üreticimiz 100 adet fideyle üretime başladı. Üretim aşamasında İlkadım İlçe Müdürlüğümüz personeline çiftçimize teknik bilgi ve destek verilmeye devam edilmektedir.

KADIN ÇİFTÇİLER YENİLİKLERLE BULUŞUYOR

Ülkü SANCAR/Sosyolog

İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Eğitim Yayım ve Yayınlar Dairesi Başkanlığı'nın Koordinasyonunda, Samsun İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ve Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü işbirliği ile organize edilen "Kadın Çiftçiler Tarımsal Yeniliklerle Buluşuyor" projesi Bafra, Canik ve Çarşamba olmak üzere 3 İlçede gerçekleştirilmiştir. Proje ile kaliteli ve verimli üretim için, tarımsal yeniliklerin kadın çiftçiler aracılığıyla yaygınlaştırılması ve farkındalık oluşturulmasının amaçlandığı ve bu amaçla Bombus arısının sebze ve meyve üretiminde kalite artışı etkilerinin üreticilere gösterilerek yaygınlaştırılması amaçlanarak kadın çiftçilerimizin bu yenilikler ile buluşturulması sağlanmıştır.

Uygulanan bu proje ile Samsun'da sebze ve meyve yetiştiriciliğinin yaygın olarak yapıldığı İlçeler tercih edildi. Projenin pilot bölgeleri Bafra, Canik ve Çarşamba İlçeleri olarak seçilmiştir. Bafra, Canik ve Çarşamba İlçelerimizde 10 köyde 17 kadın çiftçimiz ile gerçekleştirilen eğitimler, teorik ve uygulamalı olarak tamamlandı. Verilen eğitimler ışığında Bakanlığın ayırdığı bütçe dahilinde Bombus Arı Kovanları alınarak kadın çiftçilere dağıtımı gerçekleştirildi.

Bombus arılarının tarlalara ve seralara yerleştirilmesinden sonra düzenli olarak kontrolleri yapıldı. Bombus arı kovanlarının verimliliğinin ölçülmesi ve çiftçilerimizin gözlemlerine yönelik, kadın çiftçilerimizle anket çalışması

yapıldı. Yapılan anket çalışmasında; örtü altı tarımında ve açıkta sebze yetiştiriciliğinde yüksek verim elde ettikleri, bitkilerde büyüme bozukluklarının giderildiği, ürünün dış görünüşünde meydana gelen bozulmaların önlenmesi nedeniyle kalite düşüklüğüne neden olan durumların ortadan kalktığı tespit edildi. Projenin sonuçlarının, bölge üreticilerimize model olduğu ve sürdürülebilirliği yönünde de olumlu sonuçların olacağı ve yıllar itibariyle yayım çalışmalarının bu doğrultuda genişletilebileceği, projenin sosyo-ekonomik çıktıları arasında yer almaktadır.

Samsun Milletvekili Hasan Basri KURT'tan, İl Müdürlüğümüze Ziyaret

Ak Parti Samsun Milletvekili ve Ak Parti Grup Yönetim Kurulu Üyesi Hasan Basri KURT, İl Müdürlüğümüz Kadir GÜVEN'i makamında ziyaret etti. Yapılan çalışmalar hakkında bilgi alan KURT, Tarım ve Hayvancılığın Samsun ekonomisinin önemli bir unsuru olduğunu belirtti.

Herşeyin ihmal edilebileceğini ancak tarımın asla ihmal edilemeyeceğini söyleyen KURT, "Ak Parti iktidarında ülkemiz Avrupa'nın en büyük tarımsal gücü oldu" dedi. Güçlü ve istikrarlı bir tarım sektörü için gerekli altyapının oluşturulduğunu belirten KURT, "Son 12 yılın 9'unda büyüyen tarım sektörümüz, son yarım yüzyılın en istikrarlı dönemine ulaşmıştır. 2002 yılında 36,1 Milyar TL'den devraldığımız tarımsal milli geliri 2014 yılında 125 Milyar TL'ye ulaştırdık" dedi. Bununla birlikte tarım ürünlerimizin dünya pazarında aranan ve bulunan marka ürünler haline geldiğini belirten KURT, tarımsal

ihracatın 4 kattan fazla artarak yaklaşık 18 Milyar dolara ulaştığını söyledi. Milletvekili KURT sözlerine şöyle devam etti, "Türkiye'nin en önemli iki ovasına sahip olan Samsunumuz, ülkemizin tarımsal büyümesinde önemli bir yere sahip. Dünyada şehrimiz gibi iki tane ovaya sahip başka bir şehir yok. Samsun'un tarım ve hayvancılığının iyi yerlere gelebilmesi için şimdiye kadar bir çok işe imza attık. Bundan sonra da şehrimiz için elimizden geleni yapacağız". KURT göstermiş oldukları ilgiden ve başarılı çalışmalarından dolayı İl Müdürlüğümüz Kadir GÜVEN'e ve ekibine teşekkür etti.

İl Müdürlüğümüzde Bayramlaşma

Her bayram olduğu gibi bu Kurban Bayramı tatilinden sonraki ilk mesai günü olan 08 Ekim 2014 Çarşamba günü 08:30 - 09:00 saatleri arasında, İl Müdürlüğümüzde bayramlaşma yapıldı.

Başta İl Müdürlüğümüz Kadir GÜVEN olmak üzere, İl Müdür Yardımcılarımız, Şube Müdürleri ve bütün personelin katılımıyla gerçekleşen bayramlaşmada, yöneticilerimiz ve tüm çalışanlarımız birbirlerinin bayramını kutladılar. Bayramlaşma sonrası pasta ve çay ikramında bulunuldu.

YEDİĞİNE İÇTİĞİNE
DİKKAT ET
**GÜVENİLİR GIDA
TÜKET**

	Güvenilir gıda, etiketli ve ambalajlı olmalıdır.
	Güvenilir gıda, muhafaza ve satış kurallarına uygun olmalıdır.
	Güvenilir gıda, son tüketim tarihi geçmemiş olmalıdır.
	Güvenilir gıda, gereği gibi hazırlanan ve korunandır.
	Güvenilir gıda, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'ndan izin belgesi olan, fiziksel, kimyasal ve biyolojik riskleri taşımayandır.

BİTKİSEL ÜRÜN SİGORTASI

ÜRÜNLERİNİZİ VE ÇİFTLİK HAYVANLARINIZI SİGORTALATIN !

Devlet priminizin yarısını ödesin, içiniz rahat olsun.
Meyvelerinizi don, dolu, fırtına, hortum, yangın, heyelan ve deprem ile sel ve su baskını risklerine karşı sigortalatın.

ÇİFTÇİNİN EMEĞİ
BANA EMANET!

tarsim.org.tr

Çağrı Merkezi : 444 82 77

Rüzgarlıbağçe Mah. Yeni Parseller Sk. No:3 K Binası Kat: 8 Kavacık 34805 Beykoz / İSTANBUL

TARSİM
TARIM SİGORTALARI HAVUZU

